

Iniciativa Společenství
EQUAL

MIKROPŮJČKY

Nový nástroj financování projektů na venkově

Petr Pelcl
Tomáš Svoboda
Jiří Prošek
Lukáš Heger

CPKP

**edice
venkov**

MIKROPŮJČKY

Nový nástroj financování projektů na venkově

Petr Pelcl
Tomáš Svoboda
Jiří Prošek
Lukáš Heger

С Р К Р

edice
venkov

Tato publikace je spolufinancována Evropským sociálním fondem EU
a státním rozpočtem České republiky

© 2008 Centrum pro komunitní práci

Vyšlo v rámci „edice venkov“
Plzeň 2008

ISBN 978-80-86902-63-0

Obsah

Seznam použitých zkratk	4
■ Úvodní informace	5
■ Popis navrhovaného mikropůjčkového schématu	8
■ Varianty financování mikropůjčkového schématu	13
■ Závěry analýzy právních omezení a rizik	20
■ Analýza zkušeností ze zahraničí	24
■ Příloha č. 1 <i>Seznam výrobků Společné zemědělské politiky</i>	36
■ Příloha č. 2 <i>Oblasti ekonomické činnosti podporované (bez Společné zemědělské politiky)</i>	38
■ Příloha č. 3 <i>Návrh smlouvy o úvěru, varianta A</i>	42
■ Příloha č. 4 <i>Návrh smlouvy o úvěru, varianta B</i>	52
■ Příloha č. 5 <i>Návrh společenské smlouvy pro založení subjektu poskytovatele mikropůjček</i>	63
Edice venkov	72
Informace o Centru pro komunitní práci	74

Seznam použitých zkratek

CAP/SZP	Common Agricultural Policy / Společná zemědělská politika
CZ-NACE	Statistická klasifikace ekonomických činností
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
EFRR	Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund – ERDF)
EK/EC	Evropská komise / European Commission
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond (European Social Fund)
EZFRV/EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (European Agricultural Fund for Rural Development – EAFRD)
FDPA	Fudacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa – Nadace rozvoje polského rolnictva
IT	Informační technologie
MŠMT ČR	Ministerstvo životního prostředí České republiky
Nadace OSF	Nadace Open Society fund
Nadace UNIDEA	Nadace bankovní skupiny Unicredito
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností (nahrazena CZ-NACE)
OPPI	Operační program podnikání a inovace
PRIBOR	Prague Interbank Offered Rates (referenční úrokové sazby mezibankovního trhu)
Program START	Program podpory začínajících podnikatelů (v rámci OPPI)
ÚP	Úřad práce
USAID	United States Agency for International Development
VOKA	Vídejská organizácia pre komunitné aktivity

ÚVODNÍ INFORMACE

Cílem publikace je popsat úvěrové schéma drobných půjček pro podnikatele na venkově, které bylo navrženo v rámci projektu „Podpora zaměstnanosti na venkově“.

Při zpracování jsme vycházeli především z následujících podkladů:

- Podpora podnikání v České Republice v roce 2005 a 2006; Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2006
- Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2004, Ministerstvo průmyslu a obchodu pro Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR; poslanecký tisk č. 1037 v roce 2005
- Koncepce rozvoje malého a středního podnikání na období 2007–2013; zpracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, duben 2006
- Informace získané z interview s představiteli ČMZRB, VOKA, FDPA
- Starting Your Own Business, Dublin, 2003

ZÁKLADNÍ INFORMACE O PROJEKTU „PODPORA ZAMĚSTNANOSTI NA VENKOVĚ“

CÍL PROJEKTU

V rámci projektu:

- bylo navrženo úvěrové schéma mikropůjček pro začínající podnikatele a nabídnuto veřejným subjektům jako model
- byl vytvořen systém vzdělávání pro nezaměstnané na venkově, který by měl obsahovat následující složky:
 - vzdělávání potenciálních budoucích podnikatelů
 - metodika orientování se v nabídce služeb v oblasti podpory zaměstnanosti

NÁSTROJE

Ve vzdělávací části jsme se orientovali na využití následujících nástrojů:

- analýza pracovního prostředí ve stanoveném mikroregionu
- vzdělávací kurz pro začínající podnikatele
- motivační kurz pro nezaměstnané a stanovení individuálního vzdělávacího plánu podle pracovního prostředí v daném mikroregionu
- integrace existující nabídky rekvalifikačních kurzů poskytovaných různými institucemi (nejen úřady práce)
- praxe u zaměstnavatelů, které budou bezprostředně navazovat na absolvované rekvalifikační kurzy a budou rozvíjet nabyté teoretické znalosti

K podpoře začínajících podnikatelů byl vyvinut speciální model – úvěrové schéma mikropůjček, které mohou pomoci zrealizovat některé životaschopné podnikatelské záměry, které nedosáhnou na standardní podporu podnikatelům poskytovanou státními a regionálními institucemi nebo nemají přístup k úvěrovým prostředkům standardních komerčních institucí (především bank). V ideálním případě využije navrženého modelu regionální samospráva nebo některá z místních akčních skupin. Dosud však politická reprezentace neprojevila o navržený model velký zájem s odůvodněním, že podpora podnikatelů je především v kompetenci státu. Přes snahu řešitelů projektu se nepodařilo zapojit navržené úvěrové schéma pro podnikatele ani do některého z Regionálních operačních programů (odkud byla podpora podnikatelům až na výjimky zcela odstraněna) ani do Programu rozvoje venkova.

DOBA REALIZACE PROJEKTU

Termín realizace: 1. říjen 2005 – 31. květen 2008

INFORMAČNÍ KAMPAŇ

Iniciativa EQUAL klade velký důraz na „šíření výstupů a jejich využívání v národní politice a na mezinárodní úrovni ve vazbě na národní a mezinárodní tematické sítě“ (Program Iniciativy Společenství EQUAL, Pokyny pro žadatele o grant pro Akci 1, 2004). Z tohoto důvodu šíříme příklady dobré praxe zveřejňováním výstupů projektu prostřednictvím tiskovin, materiálů, konferencí, seminářů atd. Trvalá informační kampaň se konala od prosince 2005 do června 2008.

Partneři projektu

Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje

Riegrova 1, 301 00 Plzeň

www.rra-pk.cz

Ředitel: Ing. Filip Uhlík

uhlik@rra-pk.cz

Centrum pro komunitní práci Střední Morava

Horní nám. 12, 750 00 Přerov

www.cpkp.cz

Ředitel: Bc. Roman Haken

roman.haken@cpkp.cz

Okresní hospodářská komora Přerov

Generála Štefánka 8, 750 02 Přerov

www.hkprerov.cz

Ředitelka: Ing. Jitka Palková

hkprerov@hkprerov.cz

Dobrovolný svazek obcí mikroregionu Moštěnka

Dr. A. Stojana 120/41, 751 17 Horní Moštěnice

www.mostenka.cz

Předseda: Zdeněk Vrána

kancelar@mostenka.cz

Úřad práce Přerov

Žerotínovo náměstí 168/21, 750 02 Přerov

portal.mpsv.cz

Ředitel: Ing. Michal Langoš

michal.langos@up.mpsv.cz

Údaje o zpracovateli studie

Zpracovatelem je:

Centrum pro komunitní práci západní Čechy

Americká 29, 301 38 Plzeň

www.cpkp.cz

zapadni.cechy@cpkp.cz

Ředitel: Mgr. Jan Martínek

jan.martinek@cpkp.cz

Tel: +420 777 793 728

POPIS NAVRHOVANÉHO MIKROPŮJČKOVÉHO SCHÉMATU

Nabízená asistence drobným podnikatelům na venkově poskytovaná na regionální úrovni bude kombinací:

- poradenských služeb a školení pro podnikatele na venkově
- finančního úvěru pro absolventy školení v případě začínajících podnikatelů nebo finančního úvěru pro osoby, které již svou podnikatelskou činnost na venkově zahájili

ÚVĚR

V rámci schématu budou poskytovány dva typy úvěrů:

- začínajícím podnikatelům
- existujícím podnikatelům

Podmínky obou typů úvěru budou v mnohém podobné. Úvěry jsou poskytovány subjektům, které zahajují podnikatelskou činnost nebo již vykonávají ekonomickou činnost dle specifikace CZ-NACE, a jejichž projekty jsou realizovány na území ČR.¹

Vymezení CZ-NACE: viz příloha č. 1. Podniky spadající do kategorie CZ-NACE 15 a 17 nemohou být žadateli, pokud jsou zaměřeny na výrobu, zpracování a uvádění na trh zemědělských výrobků (společná příloha č. I. Smlouvy o ES). Vyjimuty jsou tedy podniky, které jsou podporovány v rámci Jednotné zemědělské politiky, a proto nemohou být podporovány v rámci ostatních programů financovaných z rozpočtu EU.

¹ Zde je možné území pro poskytování podpory vymežit přesněji v souladu s politikou jednotlivých krajů. Doporučuje se však příliš územní rozsah programu nezužovat, snad s výjimkou katastru hlavního města kraje (zcela určitě musí být vyloučeno území hl. m. Prahy).

Začínajícím podnikatelem se rozumí:

■ malý podnikatel podle Nařízení komise č. 70/2001 (EC) o použití čl. 87 a 88 Smlouvy o ES, který:

- je oprávněn podnikat podle právních předpisů ČR
- podniká v některé z vymezených oblastí CZ-NACE a jeho sídlo nebo místo podnikání se nachází v obci do 20 tis. obyvatel
- doložil certifikát o absolvování alespoň jednoho z rekvalifikačních (vzdělávacích) programů pro pracovní činnost „Základy podnikání“ nebo „Nový podnikatel na venkově“ akreditovaných MŠMT ČR – pokud se jedná o podnikatele fyzickou osobu
- získal certifikát o úspěšném ukončení kurzu vystavený na jméno společníka nebo zakladatele obchodní společnosti nebo člena nebo zakladatele družstva – pokud se jedná o podnikatele právnickou osobu

■ v případě podnikatele

- fyzické osoby – v roce podání žádosti o úvěr registrován jako poplatník daně z příjmů na Finančním úřadu podle § 33 odst. 1 z. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků ve znění novel, a to buď poprvé nebo nejméně po 3 letech od ukončení předcházející podnikatelské činnosti a zároveň nebyl před datem aktuální registrace jako poplatník daně z příjmů na FÚ nejméně po dobu 3 let společníkem žádné obchodní společnosti nebo družstva (s výjimkou bytového družstva)
- právnické osoby – v roce podání žádosti o úvěr byl registrován jako poplatník daně z příjmů na Finančním úřadu podle § 33 odst. 1 z. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků ve znění novel a zároveň nejsou jejími společníky lidé, kteří by byli společníky jiné obchodní společnosti nebo družstva (kromě bytového družstva) v období 3 let předcházejícímu datu aktuální registrace nebo nejsou k datu podání žádosti jejími společníky, zakladateli nebo členy osoby, které by byly registrovány jako plátcí daně z příjmů na FÚ podle § 33 odst. 1 z. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků ve znění novel v období 3 let předcházejícímu datu aktuální registrace.

Existujícím podnikatelem se rozumí malý nebo střední podnikatel podle Nařízení komise č. 70/2001 (EC) o použití čl. 87 a 88 Smlouvy o ES, který:

- je oprávněn podnikat podle právních předpisů ČR
- podniká v některé z vymezených oblastí CZ-NACE a jeho sídlo nebo místo podnikání (provozovna) leží v obci do 20 tis. obyvatel

Způsobilým žadatelem je začínající nebo existující podnikatel:

- u kterého ke dni podání žádosti není na jeho majetek prohlášen konkurz, ani nebyl návrh na prohlášení konkurzu zamítnut pro nedostatek majetku, ani mu nebylo soudem povoleno vyrovnání s věřiteli, ani není proti jeho majetku vedeno řízení o výkonu rozhodnutí a není v likvidaci
- který nemá ke dni podání žádosti nedoplatky vůči Finančnímu úřadu, České správě sociálního zabezpečení, zdravotním pojišťovnám nebo dalším subjektům vykonávajícím veřejnou správu v přenesené nebo samostatné působnosti, což doložil svým čestným prohlášením
- který nemá ke dni podání žádosti nedoplatky vůči svým zaměstnancům ani nedoplatky na funkčních požiticích vyplývajících z výkonu funkce, což doložil svým čestným prohlášením

POSKYTOVANÁ NEFINANČNÍ ASISTENCE

Předpokladem získání půjčky pro začínajícího podnikatele je absolvování kurzu „Základy podnikání“ od poskytovatele akreditovaného MŠMT nebo kurzu „Podnikání na venkově“, který byl vyvinut a akreditován v rámci projektu „Podpora zaměstnanosti na venkově“. Oba typy příjemců podpory mají nárok na bezplatné poradenství v rozsahu 15 hodin na jeden poskytnutý úvěr.

Nefinanční asistence je vázána na poskytnutí úvěru danému klientu po podpisu smlouvy. Obsah, rozsah a formu konzultací stanoví klient po dohodě s úvěrovým pracovníkem, který asistenci poskytuje. Rámcová témata pro poskytované poradenství²:

- daně a účetnictví (DPH, daň z příjmu, zákon o účetnictví, povinné odvody zaměstnavatelů apod.)
- finanční řízení podniku, externí financování podniku a provozu, investiční plánování
- projektové řízení, strategické plánování
- marketing a reklama

² Další témata budou dopracována na základě probíhajícího průzkumu – řízených rozhovorů s drobnými podnikateli na venkově, který bude podkladem i pro získání akreditace kurz „Podnikatel na venkově“ vyvíjeného CpKP v rámci projektu „Podpora zaměstnanosti na venkově“ <http://www.cpkp.cz/index.php?tbl=4&id=58>.

Poskytování nefinanční asistence není součástí konzultací, které vedou ke sjednání úvěrové smlouvy. Úvěrový klient může využívat nástrojů nefinanční asistence i nad rámec stanovených 15 konzultačních hodin za úplaty dle platného ceníku.

PODMÍNKY POSKYTOVÁNÍ ÚVĚRU

PODMÍNKY ÚVĚRU PRO ZAČÍNÁJÍCÍ PODNIKATELE

- výše úvěru je 50–500 tis. s možností schválení mimořádné výše půjčky až 1 mil. Kč
- půjčka je poskytována bezúročně
- půjčka je poskytována na 5 let s možností odkladu splátek až na dobu 12 měsíců od data podpisu smlouvy a 6 měsíců od ukončení čerpání úvěru
- úvěr lze čerpat nejdéle do 9 měsíců ode dne podpisu smlouvy
- Splátky jistiny probíhají čtvrtletně srážkami (inkasem) z běžného účtu dlužníka. Dlužník je povinen zajistit na příslušném účtu vždy dostatek prostředků, aby bylo možné srážku provést, termíny a výše splátek jsou fixně stanoveny smlouvou o poskytnutí úvěru. Dlužník je povinen zřídit běžný účet u některé z bank, se kterou bude mít poskytovatel úvěru podepsanou smlouvu o spolupráci.

PODMÍNKY ÚVĚRU PRO EXISTUJÍCÍ PODNIKATELE

- výše úvěru je 50 tis. – 1 mil. Kč s možností schválení mimořádné výše půjčky až 4 mil.Kč
- fixní úrok ve výši 3 % p.a.
- půjčka je poskytována na 5 let s možností odkladu splátek jistiny a úroků až na dobu 12 měsíců od data podpisu smlouvy a 6 měsíců od ukončení čerpání úvěru
- úvěr lze čerpat nejdéle do 9 měsíců ode dne podpisu smlouvy
- Splátky jistiny i úroků probíhají čtvrtletně srážkami (inkasem) z běžného účtu dlužníka. Dlužník je povinen zajistit na příslušném účtu vždy dostatek prostředků, aby bylo možné srážku provést, termíny a výše splátek jsou fixně stanoveny smlouvou o poskytnutí úvěru. Dlužník je povinen zřídit běžný účet u některé z bank, se kterou bude mít poskytovatel úvěru podepsanou smlouvu o spolupráci.

UZNATELNÉ NÁKLADY PRO OBA TYPY ÚVĚŘŮ

- pořízení hmotného investičního majetku
- pořízení nehmotného investičního majetku
- provozní náklady – do 50 % celkových nákladů projektu

Tyto náklady budou specifikovány po schválení Nařízení Evropské Komise k uznatelným nákladům Strukturálních fondů EU pro programovací období 2007–2013. Zatím je v platnosti směrnice č. 448/2004 (EC), kterou se stanoví prováděcí pravidla, týkající se způsobilosti výdajů na činnosti spolufinancované strukturálními fondy.

Veřejná podpora je vypočítána jako rozdíl v ceně bezúročného úvěru oproti běžným úvěrovým sazbám ČR – PRIBOR k 1. lednu daného kalendářního roku. Veřejná podpora je vždy poskytována v režimu *de minimis*.

Úvěr je zajištěn bianco-směnkou avalovanou nejméně ještě jednou fyzickou osobou. Směnku může avalovat:

- fyzická osoba, pokud jde o jiný typ podnikatele než právnická osoba s více společníky
- další společník, pokud je žadatelem právnická osoba se dvěma a více společníky

VARIANTY FINANCOVÁNÍ MIKROPŮJČKOVÉHO SCHÉMATU

Způsob financování navrhovaného mikropůjčkového schématu zásadně ovlivňuje jak podmínky pro poskytování půjček, tak způsob řízení schématu. V zásadě existují 3 základní varianty pro financování schématu. Zvolená varianta do značné míry předurčí zaměření mikropůjčkového schématu (územní působnost, strukturu úvěrovaných podniků, velikost portfolia, typ podporovaných projektů apod.) a organizační strukturu, kterou bude nutné vytvořit pro jeho řízení. Společný je všem variantám předpoklad, že pro účely poskytování mikropůjček bude založen samostatný účelový peněžní fond ve formě samostatné (obchodní) společnosti, který bude spravován buď externím subjektem nebo bude mít vybudovanou vlastní kapacitu pro řízení úvěrového schématu.

ÚVĚROVÝ FOND ZALOŽENÝ KRAJEM A FINANCOVANÝ Z KRAJSKÉHO ROZPOČTU

Vzhledem k pravděpodobně nevelkému objemu finančních prostředků se bude zaměřovat především na různé typy provozních úvěrů, protože investiční dotace a úvěry drobným podnikatelům budou poskytovány z jiných zdrojů – zejména ze zdrojů Operačního programu podnikání a inovace (OPPI) v rámci úvěrových produktů poskytovaných Českomoravskou záruční a rozvojovou banky (ČMZRB).

Díky financování ze zdrojů regionální samosprávy bude v rámci schématu možné financovat široké spektrum podnikatelských činností, respektive krajská samospráva může spektrum podporovaných činností zaměřit podle místních specifik a s ohledem na cíle své hospodářské politiky.

Vzhledem k předpokládanému nižšímu objemu finančních prostředků schéma nebude moci sloužit jako razantní nástroj pro snižování nezaměstnanosti na venkově. Díky možnosti mikropůjčkového schéma jednoznačně regionálně vymezit (například až na úroveň katastru jednotlivých obcí) přispěje k zastavení růstu nezaměstnanosti v nejvíce postižených venkovských regionech. Kraj bude nucen financovat náklady spojené se správou fondu zvlášť, protože samotné výnosy fondu nebudou na pokrytí nákladů s jeho správou postačovat, respektive nebudou stačit na pokrytí nákladů na rozsáhlou nefinanční asistenci, která je pro výsledný efekt stimulace místního podnikání klíčová. Nefinanční asistence bude spočívat v podpoře

příjemců úvěru poradenstvím (bezplatným nebo za dotované ceny) formou tutoringu nebo mentoringu. Předpokládaná velikost portfolia při celokrajské působnosti je zhruba **100–200 mil. Kč**. Může vzniknout průběžně formou příspěvků z rozpočtu kraje (například pravidelný příspěvek 20 mil. Kč z v rámci jednoho rozpočtového roku po dobu 5 let).

ÚVĚROVÝ FOND FINANCOVANÝ V RÁMCI NĚKTERÉHO OPERAČNÍHO PROGRAMU ZE ZDROJŮ ERDF/EAFRD A SPRÁVOVANÝ PROFESIONÁLNÍ EXTERNÍ SPOLEČNOSTÍ (například bankou, úvěrovou organizací, regionální/místní rozvojovou agenturou, neziskovou organizací)

Financování ze zdrojů EU umožní vytvořit poněkud vyšší objem finančních prostředků, které jsou k dispozici pro tvorbu úvěrového portfolia, a to buď jednorázově nebo postupně. Pro zvýšení efektivity bude vhodné samotné úvěrové schéma doplnit o intenzivní systém dotovaného poradenství navazujícího na poskytnutí úvěru (a na úvodní školení jako podmínky pro získání úvěru), rovněž financovaného z prostředků daného operačního programu (nabízejí se Regionální operační programy, Operační program podnikání, Program rozvoje venkova – respektive jejich obdoby pro období 2014–2020).

Půjde o schéma, určené především na pokrytí investičních nákladů k rozjezdu nebo rozšíření podnikání malých a středních podniků. Mělo by však umožňovat i částečné financování provozních nákladů žadatele na základě konkrétní specifikace. Schéma bude pokud možno plošné (celokrajské/ celostátní) s možnými regionálními korekcemi (především, co se týče typů podporovaných ekonomických činností – podle klasifikace CZ NACE, případně vymezení zvláště podporovaných území nebo naopak vyloučení jiných území, kde se podpora poskytovat nebude). Úvěry bude možné poskytovat pouze podnikatelům nepodnikajícím v zemědělství a nezpracovávajícím zemědělskou produkci (v případě financování ze zdrojů Evropského fondu regionálního rozvoje – ERDF). V případě financování ze zdrojů Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova EAFRD budou podporováni podnikatelé působící v zemědělství. Způsob řízení bude nezbytné podřídit podmínkám strukturálních fondů EU, respektive podmínkám společné zemědělské politiky EU. Náklady na správu fondu a náklady na poskytování nefinanční asistence příjemcům pomoci lze financovat ze zdrojů technické asistence daného operačního programu, ať už bude spravován veřejným nebo soukromým subjektem.

ÚVĚROVÝ FOND PŮSOBÍCÍ NA MÍSTNÍ ÚROVNI

Bude zřejmě založen a spravován krajským Spolkem pro obnovu venkova (SPOV) nebo některou z místních akčních skupin (MAS). Lze si představit také dobrovolný svazek obcí založený jen za tímto účelem nebo sdružení více subjektů, které se budou podílet na zřízení fondu majetkově, nebo odborně. Fond bude mít čistě lokální charakter, bude se orientovat především na financování projektů na rozhraní zemědělské výroby, které jen obtížně získávají dotace v rámci Společné zemědělské politiky EU a zároveň nejsou způsobilé pro financování ze strukturálních fondů, bude orientován na místní produkci a pravděpodobně nebude významnějším způsobem řešit problém nezaměstnanosti na venkově.

Smyslem fondu bude spíše udržení existujících podniků a specifických místních kulturních a výrobních tradic (pro srovnání viz. například program Nadace Partnerství – „Interpretace místního dědictví“. Nadace Partnerství by mohla být i možným partnerem ve spojení s některou MAS nebo i samostatně fungovat pro vymezené území). Fond bude moci být poměrně pružným finančním nástrojem reagujícím na aktuální potřeby místních podnikatelů, což bude vyvažovat jeho nevelký objem (a z toho plynoucí pravděpodobnost nevelkých půjček). Financování fondu bude v tomto případě velmi pravděpodobně vícezdrojové. V úvahu připadají prostředky z iniciativy LEADER, příspěvky zřizovatelů, vstup soukromého kapitálu a příspěvky zakladatelů fondu.

SHRNUTÍ VARIANT

V této studii se jako nejperspektivnější způsob financování schématu **doporučuje samostatný úvěrový fond na podporu podnikání založený krajskou samosprávou za využití prostředků některého operačního programu** (buď varianty 1, nebo kombinace varianty 1 a 2). Pokud bude fond financován tímto způsobem má šanci získat řádově vyšší prostředky než za využití variant ostatních. Doporučujeme ho i přestože díky tomu nebude možné financovat ekonomické aktivity na rozhraní zemědělské výroby a zpracování zemědělských produktů³, třebaže je to jedna z tradičních forem podnikání ve venkovských regionech.

³ Z důvodu kolize financování ze strukturálních fondů EU a prostředků Společné zemědělské politiky (CAP).

Tento způsob je zvolen z následujících důvodů:

- krajská samospráva je dostatečně obeznámena s místními problémy venkovského prostoru, lépe rozumí místním potřebám a díky tomu je schopna přizpůsobit úvěrové schéma místním podmínkám
- krajská samospráva disponuje dostatečnou finanční i administrativní kapacitou, aby navrhované schéma organizačně zvládla a dokázala čelit rizikům spojeným s jeho provozem
- existuje dobrá praxe ve formě takzvaného Regionálního podpůrného fondu ve Zlínském kraji

Financování fondu v rámci některého operačního programu s sebou ponese určitou ztrátu pružnosti vůči klientům a nezbytně i vyšší míru interní byrokracie. Tyto nevýhody jsou ovšem vyváženy následujícími pozitivy:

- vyšším celkovým objemem schématu
- možností krytí náklady spojené se správou fondu z prostředků technické asistence daného operačního programu
- Možností krytí náklady spojené s poradenstvím pro klienty schématu z prostředků fondu, aniž by se výrazně snižoval objem disponibilních prostředků. Z provedených analýz jednoznačně vyplynulo, že právě poskytované doplňující poradenské služby jsou jedním z klíčových aspektů konkurenceschopnosti připravovaného schématu vůči již existujícím programům.

POSKYTOVATEL – ÚČELOVÝ PENĚŽNÍ FOND

Poskytovatel podpory je účelový peněžní fond zřízený na regionální nebo místní úrovni jako samostatná právnická osoba. Využití samostatného fondu s sebou přinese především výhody ve zjednodušení finančních toků a platebních způsobů a zároveň sníží nároky na rozpočet zřizovatele fondu spojené s profinancováním úvěrového mechanismu a nákladů na správu portfolia. Zvláště výhodná je konstrukce samostatného fondu jako právnické osoby při zapojení fondů EU do vzniku celého schématu (ERDF nebo EAFRD).

Pro správu fondu připadají v úvahu následující varianty:

- fond jedná samostatně jako právnická osoba v rámci statutu (společenské smlouvy) a má k tomu vytvořenu administrativní kapacitu
- fond jako samostatná právnická osoba je pouze držitelem majetku (peněžních prostředků, pohledávek z poskytnutých úvěrů, atd.) a přitom je jeho majetek spravován jinou organizací. Buď svým zřizovatelem, pokud je jím dostatečně silný subjekt s odpovídající odbornou a administrativní kapacitou (například krajem prostřednictvím krajského úřadu) nebo je majetek spravován externím subjektem vybraným na základě výběrového řízení (například bankou, jinou úvěrovou institucí, regionální rozvojovou agenturou, neziskovou organizací).

V dalším textu **rozpracováváme první variantu**, protože se nám jeví jako životaschopnější.

Fond zajišťuje následující činnosti:

- shromažďují spolehlivá finanční a statistická data umožňující kontrolu čerpání poskytnutých úvěrů a plnění úvěrových podmínek a předává tato data řídicímu orgánu nebo zřizovateli podle jeho pokynů
- zpracovává hodnotící kritéria pro výběr projektů a předkládají je ke schválení řídicímu orgánu nebo zřizovateli (případně i monitorovacímu orgánu – zejména v případě zapojení fondů EU do financování schématu)
- zajišťují, aby projekty byly pro financování vybírány podle schválených kritérií a aby po celou dobu provádění byly v souladu s příslušnými předpisy ES a členského státu EU,
- zajišťují existenci systému pro záznam a uchovávání účetních záznamů v elektronické podobě pro každou operaci v rámci daného programu (opatření) a shromažďování údajů o provádění nezbytných úkonů pro finanční řízení, sledování, ověřování, audit a hodnocení
- zajišťují že příjemci a jiné subjekty zapojené do provádění operací vedou buď nezávislý účetní systém nebo odpovídající účetní kód pro všechny transakce související s projektem, aniž jsou dotčeny vnitrostátní účetní předpisy
- ověřují dodání spolufinancovaných produktů a služeb a skutečně vynaložení výdajů na projekty vykázané příjemci a jejich soulad s vnitrostátními předpisy a předpisy ES
- vypracovávají podklady pro výroční a závěrečné zprávy o provádění pomoci pro potřeby a podle pokynů řídicího orgánu

- předávají veškeré potřebné informace o postupech a ověřeních prováděných v souvislosti s výdaji platebnímu a certifikačnímu orgánu pro účely potvrzování
- zajišťují shodu podporovaných akcí s politikou ES
- zajišťují soulad s požadavky na poskytování a zveřejňování informací (dle článku 68 Všeobecného nařízení)
- nastavují řídicí a kontrolní systémy a zajišťují efektivní a správné fungování těchto systémů
- na základě pokynů řídicího orgánu stanovují postupy k zajištění toho, aby všechny dokumenty týkající se výdajů a auditů nezbytné pro zpracování odpovídajícího prověřovacího záznamu byly uchovávány v souladu s požadavky článku 88 všeobecného nařízení ES.

Náklady na správu fondu a poskytování nefinanční asistence by v dlouhodobém horizontu neměly převýšit 20 % ročního objemu poskytnutých úvěrů.

V rámci nákladů spojených se správou fondu jsou financovány také:

- režijní náklady spojené s poskytováním finanční asistence: informační kampaň, sběr a hodnocení projektů, monitoring a kontrola příjemců pomoci, náklady spojené s finančním a věcným řízením fondu
- náklady na poskytování související nefinanční asistence: vzdělávání začínajících podnikatelů a poradenství subjektům, které získaly úvěr.

V případě, že se na vzniku fondu a celého úvěrového schématu podílely prostředky z fondů EU, lze předpokládat, že náklady spojené s úhradou správy fondu budou hrazeny z technické asistence daného operačního programu.

Poskytovatel nefinanční asistence bude vybrán na základě otevřeného výběrového řízení, pokud nebude nefinanční asistenci poskytovat přímo poskytovatel úvěru.

ŘÍZENÍ FINANČNÍCH TOKŮ V PŘÍPADĚ ZAPOJENÍ FONDŮ EU DO FINANCOVÁNÍ ÚVĚROVÉHO SCHÉMATU

Výhodou financování úvěrového schématu formou fondu je skutečnost, že prostředky poskytnuté na jeho účet jsou tímto okamžikem považovány za vynaložené z hlediska pravidel pro způsobilost nákladů strukturálních fondů EU. Takto lze vytvořit průběžný platební mechanismus, který nebude neúměrně zatěžovat rozpočet zřizovatele fondu, protože další splátka kraje do fondu je vložena v okamžiku uhrazení předchozí splátky platebním orgánem. Zřizovatel fondu je v tomto případě nositelem projektu, jehož účelem je zřídit regionální/místní úvěrový fond na podporu místních podnikatelů. Každá jeho splátka je předkládána k proplacení řídicímu orgánu daného operačního programu, který zajišťuje spolufinancování pro zřízení fondu.

Z hlediska administrativní efektivity (při znalosti platebních postupů v obdobích 2004–2006) se navrhuje zhruba čtvrtletní financování fondu z rozpočtu jeho zřizovatele, které je zúčtováno platebnímu orgánu jako uznatelný náklad daného opatření.

Celkový roční příspěvek kraje do fondu může být například 20 mil Kč. Po uplynutí sedmiletého plánovacího období bude tedy fond hospodařit s objemem finančních prostředků cca 100–200 mil. Kč. Náklady na správu fondu včetně nefinanční asistence by v takovém případě neměly přesáhnout 5 mil Kč. ročně.

ZÁVĚRY ANALÝZY PRÁVNÍCH OMEZENÍ A RIZIK⁴

PRÁVNÍ FORMA POSKYTOVATELE

Vzhledem k tomu, že se v tomto případě jedná o nakládání s veřejnými prostředky, zdá se výhodným založení některé z kapitálových obchodních společností, neboť obchodní zákoník celkem přesně specifikuje organizační strukturu těchto společností, způsob založení, vzniku, rozšíření či zúžení počtu společníků, odpovědnost statutárních orgánů a společníků za škodu i závazky společnosti či zrušení a zánik společnosti. Všechny shora uvedené skutečnosti by v případě jiného typu subjektu bylo nutno přesně nadefinovat v zakladatelském dokumentu či ve stanovách. Nelze však vyloučit, že nastanou situace a okolnosti, které nebudou v těchto dokumentech upraveny, a bude tak obtížné hledat způsob jejich řešení. Na druhé straně je možné, že pro některé potenciální poskytovatele může být výhodnější právě možnost takto volné právní úpravy, jak je tomu v případě například občanských sdružení. Tuto variantu řešení však lze doporučit hlavně v případě poskytovatelů, kteří budou založeni jediným subjektem (například jedinou obcí) a kteří nebudou mít složitou vlastnickou a organizační strukturu.

Nelze říci, že například pro kraje bude výhodnější zakládat akciové společnosti, zatímco pro obce či dobrovolné svazky obcí společnosti s ručením omezeným. S přihlédnutím ke zřizovacím nákladům lze doporučit zřízení společnosti s ručením omezeným v případě, že by mikropůjčkové schéma bylo spravováno menším počtem převážně malých obcí, zejména v případě, kdy se nepředpokládá širší spolupráce na projektu s dalšími subjekty (například dalšími obcemi). V případě společnosti s ručením omezením je určitým způsobem omezena možnost přistoupení třetích osob k projektu. Na druhé straně v případě například krajů, či předem dohodnutého širšího okruhu obcí, kdy náklady spojené se zakládáním právnické osoby poskytovatele nehrají tak velkou roli, lze doporučit zřízení akciové společnosti. V tomto případě by každý subjekt získal určitý počet akcií podle své majetkové účasti na zakládání společnosti. Dále by se svěřenými pro-

⁴ Tato kapitola obsahuje jen stručné shrnutí analýzy právních rizik a omezení navrhaného úvěrového schématu, který byl pořízen v rámci projektu „Podpora zaměstnanosti na venkově prostřednictvím poskytování mikropůjček a vzdělávání venkovského obyvatelstva“. Celý text právního rozboru je k dispozici na www.cpkp.cz.

středky hospodařila tato společnost. V případě zájmu dalších subjektů (obcí) o přistoupení k projektu by pak mohl být tento proces realizován odprodejem části akcií některým ze zúčastněných subjektů (pravděpodobně krajem, který by za tímto účelem měl od počátku vyšší majetkovou účast ve společnosti), nebo zvýšením základního jmění s úpisem (a emisí) nových akcií.

Nelze opominout ani variantu, kdy by právnická osoba poskytovatele úvěrů byla založena dobrovolným svazkem obcí. Pak by se společníkem poskytovatele stal právě tento svazek. Přistoupením k dobrovolnému svazku obcí by tak obci fakticky vznikla i účast na založené společnosti poskytovatele a tedy i účast na projektu. Tento postup je složitější a eliminuje z účasti na projektu kraje, které nemohou být členy dobrovolného svazku obcí. Navíc i v tomto případě platí zásada, že majetek vložený do sdružení obcí, zůstává majetkem obcí a nepřechází do majetku svazku obcí. Je tedy zřejmé, že by svazek obcí nemohl do obchodní společnosti vkládat majetek, který pouze spravuje. Svazek by tedy musel majetek nabýt jiným způsobem (například z dotací, darů, vlastní hospodářské činnosti apod.), který by do zakládané společnosti vložil například i ve formě základního jmění.

ZPŮSOBY ZAJIŠTĚNÍ ÚVĚRU

Za nejlepší způsob jeho zajištění je možné považovat sepsání smlouvy o úvěru formou exekutorského (notářského) zápisu s doložkou přímé vykonatelnosti v kombinaci s dalším zajištěním, které bude zvoleno v závislosti na výši úvěru, na době, na kterou je úvěr poskytován a samozřejmě s ohledem na osobu dlužníka a jeho finanční poměry. V případě, že dlužník má majetek, který je možné zastavit za účelem zajištění pohledávky, není již nutné, aby si dlužník hledal ručitele. Naopak pokud takový majetek vlastnit nebude, je vhodné, aby byla pohledávka zajištěna ručením, kdy počet ručitelů a jejich požadovaná finanční situace bude záviset zejména na výši úvěru.

Pohledávka však musí být vždy zajištěna tak, aby rizika spojená s poskytováním úvěrů byla přiměřeně minimalizována vzhledem ke skutečnosti, že účelem mikroúvěrového schématu není dosahovat zisku, ale podpořit podnikatelské aktivity ve venkovském prostoru. Při dostatečné komunikaci úvěrových pracovníků s dlužníky a při stanovené informační povinnosti dlužníků, stejně jako systematické kontrole činnosti úvěrových pracovníků, se pak budou právní rizika blížit nule.

Je nutné zdůraznit, že zásadní vliv na minimalizaci rizik má bezchybná právní dokumentace, především bezchybně připravená úvěrová smlouva, která bude zahrnovat i vhodné zajištění úvěru a která stanoví dlužníkovi řádnou informační povinnost, sankce za nedodržení účelu úvěru atp.

Návrh základu právní dokumentace (zakladatelskou smlouvu, úvěrovou smlouvu) obsahuje i tato brožura v příloze a to ve dvou klíčových variantách. Veškerou právní dokumentaci je nutné brát jako modelový příklad, který byl zpracováván pro fiktivní případ bez znalosti právních a ekonomických podmínek nositele projektu. Dokumentaci je proto nutné upravit s ohledem na konkrétní podmínky osob a institucí, které se rozhodnou mikropůjčkové schéma realizovat. Cílem bylo prokázat, že existuje právní řešení komplexu otázek spojených se zahajováním mikropůjčkového schématu a vytvořit pro to dostatečné informační zázemí.

Na základě této analýzy lze shrnout základní fakta, která by měla úvěrová smlouva obsahovat:

- prohlášení poskytovatele, že poskytuje úvěr (mikropůjčku) z veřejných prostředků k dosažení cíle, jímž je podpora růstu zaměstnanosti ve venkovských regionech (nikoliv za účelem dosahování zisku)
- prohlášení žadatele, že si je vědom cíle poskytovatele – tj. snahy podpořit prostřednictvím poskytnutí úvěru růst zaměstnanosti v regionu a že k naplnění tohoto cílů úvěr použije
- konstatování, že vzhledem k veřejnému charakteru podpory je úvěr (mikropůjčka) poskytován v rámci podpory v režimu *de minimis*, a tedy v souladu s komunitárním právem
- prohlášení žadatele, že si je shora uvedené skutečnosti vědom a že bude plnit veškeré povinnosti, které pro něho jako pro příjemce veřejné podpory v režimu *de minimis* plynou
- přesnou specifikaci účelu úvěru (tj. za jakým účelem a jakým způsobem bude poskytnutý úvěr žadatelem využit – včetně časového harmonogramu)
- jednoznačně stanovené právo poskytovatele od smlouvy s okamžitou platností odstoupit v případě porušení uvedeného účelu úvěru, a to i v případě méně závažného porušení
- výši úvěrované částky, podmínky splatnosti úvěru a úročení úvěru
- sankce v případě nedodržení podmínek splatnosti úvěru (včetně práva na zesplatnění celé poskytnuté částky a práva na odstoupení od smlouvy)
- dohodu o zajištění úvěru, a to v souladu uvedenými závěry o právních a ekonomických rizicích (alternativní řešení dle výše poskytované částky, případně dle subjektu, jemuž je úvěr poskytován)

- uložení informační povinnosti žadateli, a to jak ve vztahu k podpoře režimu *de minimis*, tak i ve vztahu k eliminaci rizik na straně dlužníka (insolvence)
- v závislosti na specifikaci účelu úvěru zapracovat do smlouvy jako nedílné přílohy i dokumenty s ním související (například projektovou dokumentaci, apod.)
- závazek žadatele sjednat příslušné pojištění, jímž by byla kryta pro případ pojistné události dobytost pohledávky poskytovatele
- právo poskytovatele provádět pravidelnou i namátkovou kontrolu nakládání s poskytnutými prostředky

Smlouva by tak měla poskytovateli umožnit při nedodržení smluvních podmínek kdykoliv od ní odstoupit a zároveň vhodně zvolenými smluvenými sankcemi (zejména smluvními pokutami) žadatele nutit k dodržení smlouvy, a tím také minimalizovat rizika na straně žadatele.

ANALÝZA ZKUŠENOSTÍ ZE ZAHRANIČÍ

SLOVENSKO

Poskytovatelem, který byl v rámci zpracování této studie v únoru roku 2006 navštíven, je nestátní nezisková organizace VOKA – Vidiecka orgazácia pre komunitné aktivity. Poskytování půjček drobným podnikatelům na venkově se VOKA intenzivně věnuje od roku 1999, zpočátku za využití zahraničních grantových zdrojů (USAID, Nadace OSF, Nadace UNIDEA). Celkové portfolio v současnosti tvoří cca 4 mil. Sk. Počet aktivních klientů je méně než sto. Mikropůjčkový program se realizuje především na území Banskobystrického kraje.

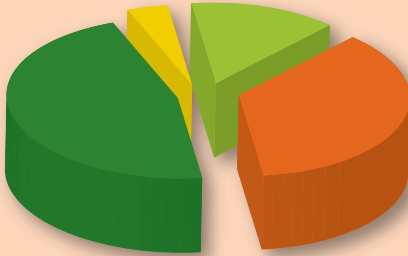
Rozhodování o půjčce:

- žádost a podnikatelský plán jsou předloženy manažerovi celého schématu
- žádost a podnikatelský plán jsou předány členům úvěrové komise (složení: ředitel VOKA, manažer půjčkového programu + 2 externí poradci: ředitel Regionální rozvojové agentury, úvěrový pracovník banky)
- osobní obhajoba plánu žadatelem před členy komise
- rozhodnutí komise o udělení/neudělení půjčky
- finanční prostředky jsou poskytovány v jedné splátce po doručení potřebných dokumentů (především notářského zápisu o souhlasu s exekucí a doložení 2 ručitelů dlužníka)

Způsobilými příjemci půjček v úvěrovém programu VOKA jsou drobní podnikatelé ve venkovských obcích. Jejich struktura vyplývá z následujících grafů.

Klienti VOKA podle zkušenosti s podnikáním

- zaměstnaný, začínající podnikat (14%)
- podnikající méně než 1 rok (36%)
- nezaměstnaný, začínající podnikat (46%)
- podnikající více než 1 rok, začínající podnikat v nové oblasti (4%)

Klienti VOKA dle OKEČ

- IT (8%)
- průmyslová výroba - textilní a oděvní (4%)
- průmyslová výroba - dřevozpracující (4%)
- stavební výroba (8%)
- obchodní činnost (36%)
- doprava včetně služeb (8%)
- ubytování a stravování (4%)
- služby pro obyvatelstvo (20%)
- ostatní podnikání (8%)

Minimální velikost úvěru je 40 tis. Sk a maximální 100 tis. Sk. Mikropůjčková komise však může rozhodnout i o přidělení nižšího úvěru, pokud to žadatel vyžaduje; vyšší úvěry se neposkytují. Dané úvěrové schéma může mít už vzhledem ke svému objemu a rozsahu poskytované finanční asistence jen omezené dopady na skutečný rozvoj podnikání v regionu a jeho cíl zřejmě tkví spíše v podpoře komunity jako takové. Účelem schématu je zejména uvádění příkladů dobré praxe, které se stanou inspirací pro ostatní členy místní venkovské komunity, než aby bylo skutečným nástrojem pro řešení ekonomické a sociální situace dané lokality.

Úvěr je zajištěn zvláštním právním institutem – notářským zápisem o souhlasu s provedením exekuce, kdy ke stejnému závazku přistoupili i 2 další ručitelé (spoludlužníci), z nichž jeden může být rodinným příslušníkem hlavního dlužníka. Při malých půjčkách jsou odpouštěny úroky za 1–3 měsíce, protože poplatky za notáře jsou nezávislé na velikosti úvěru a jsou poměrně vysoké.

Vymáhání pohledávek probíhá standardní formou prostřednictvím soukromých exekutorů v Bojnících a Žiaru n. Hronom, tedy v okresech, kde je soustředěno nejvíc dlužníků. Náklady na exekutory se stanovují podílem z úspěšně dobytých pohledávek. Poměrně dobře fungovalo odpouštění penále jako způsob nátlaku na splacení alespoň jistiny a základního úroku. Náklady na vymáhání se financují ze samotného fondu pro poskytování půjček.

Finanční trh na Slovensku se postupně vyvíjí evropským směrem a cena peněz klesá. Komerční podnikatelské úvěry se poskytují s úrokovou sazbou pod 10%, spotřebitelské úvěry kolem 5%. Největším konkurentem mikropůjčkového schématu jsou ale v současnosti Úřady práce, které poskytují začínajícím podnikatelům dotace na zahájení podnikání až do výše 80 tis. Sk. Na Slovensku je většina prostředků na snižování nezaměstnaností v současnosti financována z ESF, a ÚP slouží jako téměř výlučný implementační orgán programů pro tyto prostředky.

VOKA své mikropůjčkové schéma spojuje s poskytováním dalších služeb a nefunguje jako prosté financování drobných začínajících podnikatelů. Program se začíná orientovat především na podporu mladých lidí, kdy se kombinuje bezplatně poskytované poradenství s mikropůjčkovým schématem. Pilotně je celý mechanismus testován na území Banskobystrického kraje. V okresech s nejvyšší mírou nezaměstnanosti jsou zavedeny kanceláře takzvaných kariérních poradců, kteří poskytují poradenství a zprostředkovávají školení (rekvalifikace) nezaměstnaným. Zvláštní péče je věnována nezaměstnaným, kteří chtějí zahájit vlastní podnikání:

- absolvují vzdělávací program VOKA (akreditovaný ministerstvem školství) – obdoba českých „Základů podnikání“⁵;
- je jim nabídnuta půjčka
- mohou čerpat z fondu na speciální vzdělávání – VOKA pouze financuje část účasti klienta na vzdělávacím programu (max. 10 tis. Sk), pokud má vazbu na předmět jeho podnikání nebo je požadovaný kurz jinak odůvodněn (obvykle není financována například jazyková výuka nebo autoškola)
- poskytuje zdarma poradenství – forma tutoringu, kdy má klient – začínající podnikatel již vytvořené vazby ke kariéřnímu poradci a je ochoten i nadále spolupracovat a nechat si poskytovat asistenci do počátku vlastního podnikání

Probíhá pravidelný monitoring klientů, kteří celý cyklus služeb absolvovali. Doprovodné služby také slouží jako ideální nástroj pro cílený marketing mikropůjčkového programu.

POLSKO

Navštívenou organizací byla FDPA – Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa⁶ – nestátní nezisková organizace (nadace), která se ovšem postupně stává součástí oficiálních struktur pro řízení rozvoje venkova v Polsku (například součástí implementační struktury některých operačních programů v Polsku)⁷. FDPA realizuje úvěrový program pro podnikatele na venkově od roku 1993.

Klienty jsou podnikatelé žijící v obcích do 20 tis. obyvatel, což je v Polsku považováno za venkovskou obec. Program byl zahájen za podpory amerických soukromých nadačních prostředků (LEVI Strauss Comp.) a poskytované půjčky byly obvykle poměrně nízké – max. 20 tis. Zl (dle kursu na počátku roku 2006 cca 150 tis. Kč). V současnosti jsou i průměrné půjčky o mnoho vyšší, lze získat max. částku 120 tis. Zl (cca 900 tis. Kč), a postupně se zvyšuje podíl polských veřejných finančních prostředků na zvětšování objemu portfolia (například peníze ERDF řízené prostřednictvím Polské agentury rozvoje podnikání⁸). Půjčky jsou v současnosti poskytovány maximálně na 3 roky s úrokem 7,06 %, což je v zásadě srovnatelné s podmínkami komerčních finančních institucí.

⁵ Zpracovatel této studie má dispozici studijní materiály programu.

⁶ Nadace rozvoje polského rolnictva.

⁷ Obdobný status má v České republice NROS – Nadace rozvoje občanské společnosti.

⁸ Obdoba českého CzechInvestu.

Bankovní trh v Polsku je ovšem stále poměrně roztržštěný a vedle samotných bank existuje dalších cca 75 organizací, poskytujících půjčky v podobném režimu jako FDPA, která je čtvrtým největším poskytovatelem mikropůjček v Polsku. Nevýhodou bank v Polsku je stále poměrně nízká flexibilita k potřebám klienta, kdy vyřízení úvěru obvykle trvá několik měsíců. FDPA dokáže být o mnoho rychlejší a peníze z úvěru klientovi zaslat na účet do dvou týdnů až měsíce od prvního kontaktu s ním.

Celkový objem portfolia je 25 mil Zl a k 10. 1. 2006 měla FDPA 1 785 aktivních půjček (dlužníků). Samostatný provoz fondu zatím není udržitelný. Zhruba 30% nákladů spojených s jeho spravováním musí být hrazeno z jiných zdrojů. Výnosy fondu jsou tvořeny: výnosy z úroků z úvěrů a poplatkem za přidělení úvěru ve výši 1–2%. Po zapojení prostředků ERDF je plánováno zhruba zdvojnásobení objemu portfolia, což by mělo zajistit finanční udržitelnost schématu.

FDPA vykazuje mimořádně nízkou delikvenci – 2,5% dlužníků v prodlení (tj. zpoždění alespoň jedné splátky o více než 30 dní), zcela nevyimahatelné úvěry tvoří 0,2–0,5% portfolia. Tento úspěch je dle vyjádření FDPA způsoben především trvalým kontaktem klientů s úvěrovým pracovníkem, kdy podrobnosti žádosti zpracovává úvěrový pracovník sám (na základě informací klienta), úvěrový pracovník zpracovává především cash-flow projektu po celou dobu jeho realizace a z něho kalkulovanou míru a dobu návratnosti investice. Před zpracováním těchto podkladů (a před podáním písemného hodnocení projektu pro potřeby úvěrové komise) je úvěrový pracovník povinen navštívit žadatele v místě jeho plánovaného podnikání. Jeho informovanost o podrobnostech projektu je pak vyšší než tomu obvykle bývá u tradičního hodnocení žádosti a žadatele formou scoringu nebo ratingu. Tímto způsobem také FDPA částečně snižuje úvěrové riziko plynoucí z poskytování úvěrů začínajícím podnikatelům. Celý systém však klade mimořádné nároky na kvalitu úvěrových pracovníků, jejich znalost místních podmínek a místního trhu.

FDPA má celkem 6 místních kanceláří, každou se 2 úvěrovými pracovníky, kteří jsou podporováni manažerem úvěrového schématu a finančním manažerem. O přidělení úvěru rozhoduje úvěrová komise ve složení:

- prezident FDPA
- manažer úvěrového schématu (současně víceprezident FDPA)
- finanční manažer

a to na základě písemného stanoviska úvěrového pracovníka z místní kanceláře, který žádost zpracovával. Úvěrová komise se obvykle (dle informací manažera úvěrového schématu v 99% případů) drží doporučení místních úvěrových pracovníků, kteří jsou navíc finančně zainteresováni na předkládaní kvalitních záměrů: získávají 0,5% splacených úvěrů jako odměnu, což obvykle tvoří cca 50% jejich celkové roční odměny. K posouzení projektů nebo k plnění jiných úkolů jsou někdy najímáni externisté. Portfolio spravované jednou úvěrovou kanceláří činí cca 3,5 mil ZI (25 mil Kč).

Podmínky pro předložení žádosti jsou jednoduché:

- formulace žádosti – cca 5 stran textu – především popis podnikatelského záměru a identifikace žadatele⁹
- cash-flow projektu zpracovaného úvěrovým pracovníkem
- písemné stanovisko (doporučení) úvěrového pracovníka

Průměrná míra nezaměstnanosti v Polsku je 18%, což vyvolává poměrně aktivní zájem o vzdělávací a finanční služby FDPA. Jako informační nástroje jsou používány:

- reklamní inzeráty v novinách
- tištěné informační materiály (letáky)
- plakáty umístěné u spolupracujících organizací, v informačních centrech na obecních úřadech a v dalších veřejných prostorách atd.

V poslední době se FDPA více orientuje na cílovou skupinu nezaměstnaných do 30 let.

V Polsku existuje cca 75 mikropůjčkových institucí obdobných FDPA, což je důsledkem poměrně nepružnosti bankovního sektoru. Čtyři z nich, včetně FDPA, operují na území celého státu, respektive mají místní kanceláře ve více než jednom z polských vojvodství (obdoba našich samosprávných krajů). Místo působení (výběr vojvodství) je často závislý na požadavcích donora – např. Polská agentura rozvoje podnikání, která je rovněž jednou z implementačních jednotek strukturálních fondů určených na podporu podnikání oslovila FDPA s nabídkou na vytvoření úvěrového mechanismu pro konkrétní území v Polsku, které sama na základě vlastních kritérií zvolila. Pro agenturu je jednodušší využívat služeb již existující organizace před zakládáním nové.

⁹ Formulář žádosti v polštině je k dispozici u zpracovatele studie.

Konkurenceschopnost schématu vyplývá z přístupu FDPA, která se snaží aktivně vyhledávat klienty a klade důraz na ucelený soubor služeb – finanční asistence je doplněna bezplatným poradenstvím a vzdělávacími programy (mentoring, tutoring). Doprovodné programy jsou obvykle financovány zvláště za využití zdrojů ESF.

Nefinanční služby zahrnují:

- **vzdělávací programy/kurzy** – rekvalifikace podle situace na trhu práce, základní vzdělávací kurzy pro začínající podnikatele, další specializované kurzy (problematika DPH, daně pro podnikatele, cizí jazyky, IT, apod.). FDPA sice kurzy neorganizuje, ani není vzdělávací institucí, má však vytvořeno portfolio spolupracujících vzdělávacích organizací a svým klientům financuje absolvování vzdělávacích programů dle aktuální nabídky. Každoročně provádí analýzu pracovního trhu a tomu přizpůsobuje nabídku ve svém portfoliu.
- takzvaný „**on job training**“ – financuje zaměstnavatelům náklady spojené s prací na zkoušku pro nezaměstnané (až po dobu tří měsíců), aby se mohli prokázat určitou praxí

Nefinanční služby jsou nabízeny rovněž prostřednictvím úvěrových pracovníků v místních kancelářích, které z části nahrazují činnost v ČR tradičně vykonávanou ÚP. Podle sdělení FDPA nepracují ÚP v Polsku příliš efektivně, především nemají aktuální informace o volných místech od potenciálních zaměstnavatelů. FDPA naproti tomu může využívat svých místních kontaktů a mimo jiné i bývalých či současných klientů mikropůjčkového schématu.

ZÁVĚRY ANALÝZY ZAHRAŇIČNÍCH ZKUŠENOSTÍ – SROVNÁNÍ S PODMÍNKAMI V ČR

V rámci obou uvedených zahraničních schémat se poskytují půjčky na srovnatelnou dobu, za srovnatelný úvěr (těsně pod úroveň komerčního úvěru) a forma jeho zajištění je rovněž podobná. Způsoby jeho zajištění jsou různorodé, odpovídající možnostem klienta. Úvěrové programy poskytované ČMZRB v Čechách jsou pro podnikatele výhodnější než oba zahraniční modely, neboť:

- mohou být poskytnuty na delší dobu
- v případě programu START bezúročně
- forma zajištění úvěru je jednodušší – bianco-směnkou

Příjemci úvěrů v segmentu začínajících podnikatelů jsou ve sledovaných schématech fyzické osoby, právnické jsou spíše výjimkou. Velikost úvěrů FDPA a ČMZRB je v zásadě srovnatelná, VOKA v porovnání s nimi poskytuje výrazně menší úvěry. Podle informací ČMZRB je cca 170 mil Kč ročně v programu START dostatečné, je však možné, že tento objem bude v roce 2006 snížen díky nedostatečnému zájmu podnikatelů. Naproti tomu v Polsku je možné mezi začínajícími podnikateli pozorovat větší poptávku po úvěrových penězích – FDPA je pouze jednou z cca 75 mikropůjčkových schémat a přesto nepocituje nedostatek klientů, což je způsobeno především mnohem aktivnějším přístupem k vyhledávání klientů a širší nabídkou doplňujících nefinančních služeb než je zatím obvyklé v ČR.

Doprovodné služby (poradenství, vzdělávání, mentoring) poskytované klientům úvěrového schématu po poskytnutí samotné půjčky za zvýhodněnou cenu (nebo zdarma) zatím v ČR zcela chybí. To je možné považovat za největší slabinu existujícího programu START poskytovatelého ČMZRB, který je však v jiných aspektech o mnoho příznivější než zahraniční schémata a svou velikostí odpovídá současné poptávce po tomto typu úvěrových zdrojů v ČR.

Základní poznatky lze na základě výše uvedeného shrnout následujícím způsobem:

- v navštívených sousedních státech neexistuje instituce podobná ČMZRB, která by se plošně a zároveň dlouhodobě a systematicky zabývala poskytováním úvěrů malým a středním podnikatelům za využití veřejných zdrojů (státních, strukturálních fondů EU) sloužících jako nástroj podpory podnikání. I to je důvodem (pravděpodobně klíčovým), proč se na trhu objevují soukromé, nekomerční iniciativy typu VOKA nebo FDPA, které nejsou v podmínkách ČR obvyklé
- výše úvěrů poskytovaných VOKA nebo FDPA je v porovnání s ČR poměrně malá (a to i vzhledem k velikosti příjemců), což je způsobeno malým objemem úvěrového portfolia, které je v jejich případě tvořeno komplikovaně využitím řady odlišných zdrojů
- ČMZRB není institucionálně zainteresována na poskytování doprovodných služeb, i když některé z nich zčásti financuje
- ČMZRB zatím neumí přizpůsobovat podmínky svých úvěrových programů regionálním podmínkám, tak jak to dělají organizace na Slovensku a v Polsku (především, co se týče typu poskytované nefinanční asistence, ale i např. regionální odlišnosti typů podporovaných OKEČ)

Jsou patrné dvě základní polohy v poskytování mikropůjček malým a středním podnikatelům:

KOMUNITNÍ

Typickým příkladem je VOKA, kdy poskytování půjček slouží především jako nástroj k vytváření podnikatelské komunity na venkově. VOKA jako organizace má řadu doplňujících produktů pro příjemce půjček, ale také řadu programů a projektů, které s poskytováním mikropůjček přímo nesouvisí, nicméně jsou k nim komplementární. Všechny v souhrnu podporují rozvoj komunit ve venkovských obcích, ať už z hlediska ekonomického nebo sociálního a kulturního.

Komunitní přístup se vyznačuje velmi intenzivní prací v terénu, dlouhodobým kontaktem s klientem mikropůjčkového schématu i po přidělení půjčky. Celkový objem portfolia není příliš velký a tomu odpovídá i velikost jednotlivých půjček. Cílem programu primárně není ekonomická stimulace venkovského prostoru.

BANKOVNÍ

Většinou komerční instituce – neposkytuje svým klientům vedle samotného úvěru téměř žádné doplňující nefinanční služby. Cílem programu je vydělat poskytovateli na úrocích, proto je minimalizováno úvěrové riziko. Bankovní úvěr je obtížně dostupný především pro začínající podnikatele.

ČMZRB stojí někde na rozmezí obou systémů, nicméně spíše inklinuje k bankovnímu přístupu. V souvislosti s úvěrovým programem jsou poskytovány doprovodné asistenční služby, ale vazba mezi poskytovatelem finanční podpory (ČMZRB) a poskytovatelem vzdělávání a poradenství (organizace a firmy postupující na základě smlouvy s ČMZRB) není příliš těsná. Ani jedna strana nenese plnou odpovědnost za úspěch a udržitelnost podpořených projektů. Poradenská péče po udělení úvěru (mentoring, tutoring, aj.) není vůbec poskytována. Úvěrové schéma proto může být úspěšné především v ekonomických oborech a na územích, kde nejsou zřetelné ekonomické a sociální problémy, tj. **není nejvhodnějším nástrojem pro podporu těch nejslabších, kteří se na trhu vyskytují nebo na něj chtějí vstoupit – tedy typicky venkovského prostoru.**

ČMZRB se stále chová především jako banka, která poskytuje tržně příliš rizikové úvěrové produkty a zatím se nechová jako instituce určená na podporu rozvoje podnikání. I u ČMZRB je však zřetelný posun směrem k větší podpoře nefinanční asistence. Příkladem toho je rozšíření spektra institucí, které mohou pořádat kurz „Základy podnikání“ či více prostředků investovaných do informačních a poradenských služeb poskytovaných subdodavatelskými poradenskými společnostmi a těsnější vazba jejich odměňování na výsledek – úspěšnost předložené žádosti o úvěr.

ZÁVĚR

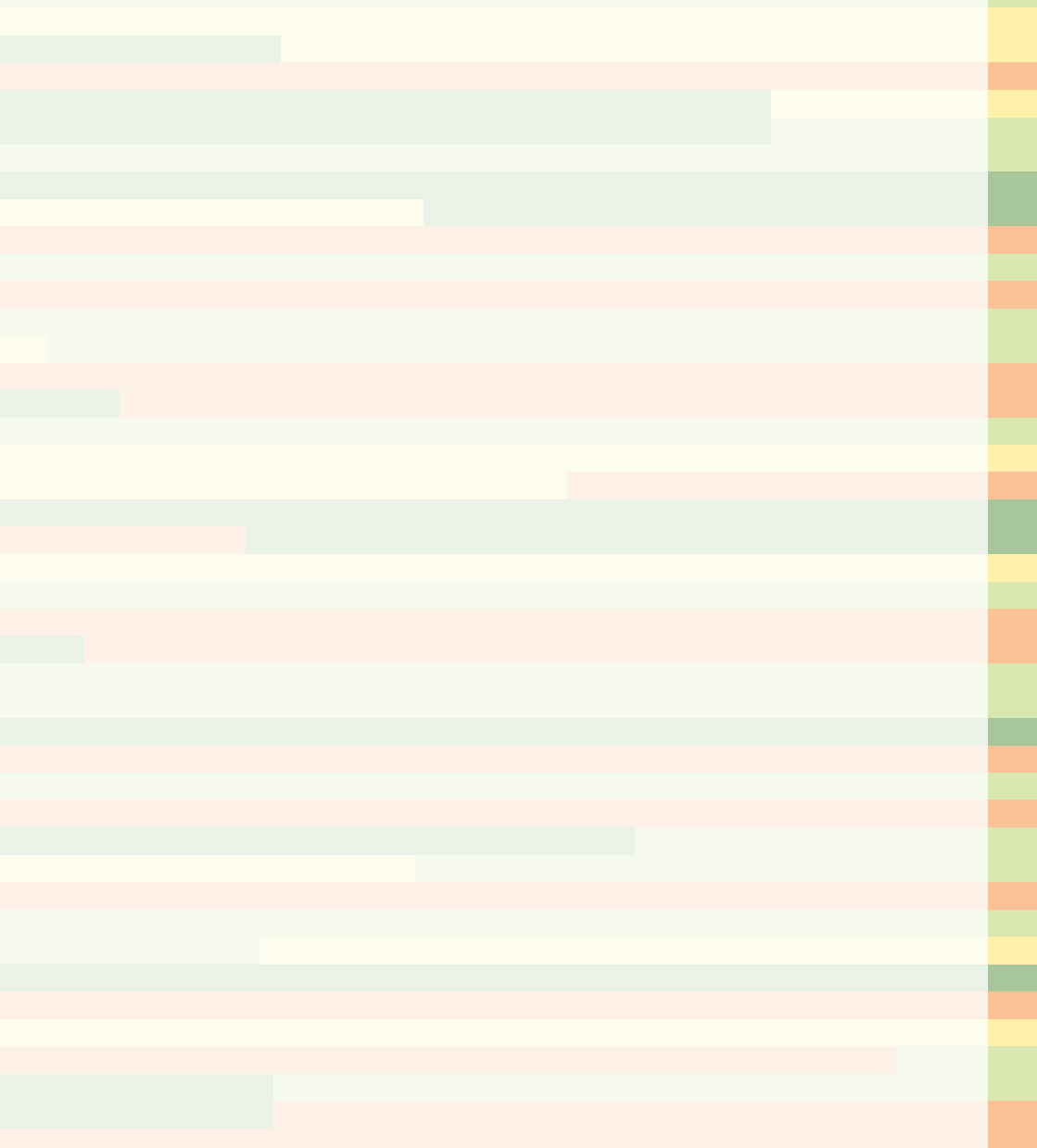
V ČR existuje mezera na trhu pro organizaci/instituci, která se bude regionálně zabývat podporou podnikání ve znevýhodněných oblastech, především prostřednictvím těsného propojení půjčkového mechanismu se vzděláváním a poradenské asistence poskytované příjemcům podpory.

Tuto mezeru mohou vyplnit malá regionální úvěrová schémata, které budou poměrně úzce geograficky (nebo oborově) zaměřena a budou mít těsnou vazbu na poskytovanou nefinanční asistenci.

NAVRŽENÉ SCHÉMA KOMBINUJE

- **komunitní rozměr** – intenzivní práci v terénu, kdy se předpokládá vytvoření sítě místních úvěrových agentů sloužících zároveň jako poskytovatelé základního poradenství, tvořícího páteř celého schématu. Úvěroví agenti by měli mít důkladnou znalost místních podmínek a zároveň dostatečnou odbornost, takže by mohli přímo poskytovat poradenskou asistenci a organizovat školení příjemcům podpory
- **bankovní rozměr** – profesionální řízení úvěrového fondu včetně zajištění, kdy je základem kvalitní právní řešení schématu a eliminace rizik prostřednictvím vhodně zvolené právní formy poskytovatele úvěrů a vhodně zvoleného zajišťovacího mechanismu

Efekty úvěrového schématu lze spatřovat především v posilování stability místní komunity na venkově a posilování podnikatelského ducha ve venkovských regionech, který může snižovat riziko jejich postupného vylidňování. Navrhované mikropůjčkové schéma může být jedním z řady potřebných stimulů, které budou zlepšovat ekonomickou soběstačnost venkovských oblastí.

PŘÍLOHA č. 1

SEZNAM VÝROBKŮ SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY

Seznam výrobků, jejichž výroba, zpracování a uvádění na trh spadá do oblasti Společné zemědělské politiky, Příloha I Smlouvy o ES – výroba, zpracování a uvádění na trh výrobků uvedených v Příloze I Smlouvy o ES je z programu vyloučena

Číslo nomenklatury	Název zboží
Kapitola 1	Živá zvířata
Kapitola 2	Maso a požitelné droby
Kapitola 3	Ryby, korýši a měkkýši
Kapitola 4	Mléko a mlékárenské výrobky; ptačí vejce; přírodní med
Kapitola 5	
05.04	Sřeva, měchýře a žaludky ze zvířat (jiných než ryb), celé a jejich části
05.15	Výrobky živočišného původu jinde neuvedené ani nezahrnuté; mrtvá zvířata kapitol 1 nebo 3, nezpůsobilá k lidskému požívání
Kapitola 6	Živé rostliny a květinářské produkty
Kapitola 7	Zelenina, požitelné rostliny, kořeny a hlízy
Kapitola 8	Jedlé ovoce; slupky citrusových plodů a melounů
Kapitola 9	Káva, čaj, koření, jiné než maté (čísla 09.03)
Kapitola 10	Obiloviny
Kapitola 11	Mlýnské výrobky: slad, škroby, lepek, inulin
Kapitola 12	Olejnata semena a olejnate plody; různá semena a plody, průmyslové a léčivé rostliny; sláma a pícniny
Kapitola 13	
ex 13.03	Pektin
Kapitola 15	
15.01	Vepřové sádlo a jiný lisovaný nebo tavený vepřový tuk; lisovaný nebo tavený drůbeží tuk
15.02	Lůj hovězí, ovčí nebo kozí, surový nebo tavený, též „premier jus“
15.03	Stearin z vepřového sádla, oleostearin, olein z vepřového sádla a neemulgovaný oleomargarin, nesmíchané ani jinak neupravené
15.04	Tuky a oleje z ryb a z mořských savců, též rafinované
15.07	Žtužené rostlinné oleje, tekuté nebo pevné, surové, čištěné nebo rafinované
15.12	Tuky a oleje živočišné nebo rostlinné, hydrogenované, též rafinované, ale jinak neupravené
15.13	Margarin, umělé vepřové sádlo a jiné upravené potravinové tuky

15.17	Zbytky po zpracování živočišných tuků nebo živočišných nebo rostlinných vosků
Kapitola 16	Přípravky z masa, ryb, koryšů nebo měkkýšů
Kapitola 17	
17.01	Řepný a třtinový cukr, v pevném stavu
17.02	Ostatní cukry; cukerné sirupy; umělý med (též smíšený s přírodním medem); karamel
17.03	Melasa, též odbarvená
17.05	Aromatizované nebo barvené cukry, sirupy a melasy (včetně vanilkového cukru nebo vanilínu), vyjma ovocných šťáv s přísadou cukru v jakémkoli poměru
Kapitola 18	
18.01	Kakaové boby, též ve zlomcích, surové nebo pražené
18.02	Kakaové skořápky, slupky a ostatní kakaové odpady
Kapitola 20	Přípravky ze zeleniny, požitelných rostlin, ovoce nebo z jiných částí rostlin
Kapitola 22	
22.04	Vinný mošt částečně kvašený, též jinak než přidáním alkoholu
22.05	Víno z čerstvých hroznů; vinný mošt z čerstvých hroznů, jehož kvašení bylo zastaveno přidáním alkoholu
22.07	Ostatní kvašené nápoje (jablečné, hruškové, medovina)
ex 22.08 ex 22.09	Etylalkohol denaturovaný či nedenaturovaný, jakéhokoli obsahu alkoholu, získávaný ze zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy, vyjma destilátů, likérů a jiných lihových nápojů a složených lihových přípravků (tzv. koncentrované extrakty) pro výboru alkoholických nápojů
22.10	Stolní ocet a jeho náhražky
Kapitola 23	Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu; připravené krmivo
Kapitola 24	
24.01	Nezpracovaný tabák, tabákový odpad
Kapitola 45	
45.01	Surový přírodní korek, korkový odpad; granulovaný nebo na prach umletý
Kapitola 54	
54.01	Len surový, máčený, třený, vochlovaný nebo jinak zpracovaný avšak nespředený, koudel a odpad (včetně trhaného materiálu)
Kapitola 57	
57.01	Pravé konopí (Cannabis sativa) surové, máčené, třené, vochlované nebo jinak zpracované, avšak nespředené, koudel a odpad (včetně trhaného materiálu)

Poznámka: Týká se částečně OKEČ D 15, 17, 24 (biolih), G 51.11, 51.17, 51.2, 51.3, 52.1, 52.2, 52.48 – velkoobchod, maloobchod

PŘÍLOHA č. 2

OBLASTI EKONOMICKÉ ČINNOSTI PODPOROVANÉ (BEZ SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY)

Kategorie OKEČ podporované

Symbole charakteru podporované činnosti:

průmyslová výroba – PV, stavební výroba – SV, služby – S, obchod – O, doprava – D

		symbol
C.	Těžba nerostných surovin	
14	Těžba a úprava ostatních nerostných surovin	PV
D.	Zpracovatelský průmysl¹	
15	Výroba potravinářských výrobků a nápojů ²	PV
17	Výroba textilů a textilních výrobků ²	PV
18	Výroba oděvů, zpracování a barvení kožešin	PV
19	Činění a úprava usní, výroba brašnářských a sedlářských výrobků a obuvi	PV
20	Zpracování dřeva, výroba dřevařských, korkových, proutěných a slamených výrobků kromě nábytku	PV
21	Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru	PV
22	Vydavatelství, tisk a rozmnožování nahraných nosičů	PV
23	Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy ³	PV
24	Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken ²	PV
25	Výroba pryžových a plastových výrobků	PV
26	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	PV
27	Výroba základních kovů a hutních výrobků	PV
28	Výroba kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků (kromě strojů a zařízení)	PV
29	Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.	PV
30	Výroba kancelářských strojů a počítačů	PV
31	Výroba elektrických strojů a zařízení j. n.	PV
32	Výroba radiových, televizních a spojových zařízení a přístrojů	PV
33	Výroba zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů	PV
34	Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), výroba přívěsů a návěsů	PV
35	Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	PV
36	Výroba nábytku; zpracovatelský průmysl j.n.	PV
37	Recyklace druhotných surovin	PV

		symbol
E.	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	
40	Výroba a rozvod elektřiny, plynu, a tepelné energie	PV
41	Shromažďování, úprava a rozvod vody	PV
F.	Stavebnictví	
45	Stavebnictví	SV
G.	Obchod⁴; opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	
50.2	Opravy a údržba motorových vozidel (kromě motocyklů)	S
50.3	Obchod s díly a příslušenstvím pro motorová vozidla (kromě motocyklů)	O
50.4	Obchod s motocykly, jejich díly a příslušenstvím, opravy a údržba motocyklů	O resp. S
51.3	Velkoobchod s potravinami, nápoji a tabákovými výrobky ⁵	O
51.4	Velkoobchod s výrobky převážně pro domácnost	O
51.5	Velkoobchod s meziprodukty (kromě zemědělských), odpadem a šrotem	O
51.8	Velkoobchod se stroji, strojním zařízením a potřebami	O
51.9	Ostatní velkoobchod	O
52.1	Maloobchod v nesespecializovaných prodejnách	O
52.2	Maloobchod s potravinami, nápoji a tabákovými výrobky ve specializovaných prodejnách	O
52.3	Maloobchod s farmaceutickým, zdravotnickým, kosmetickým, toaletním a drogistickým zbožím ve specializovaných prodejnách	O
52.4	Ostatní maloobchod s novým zbožím ve specializovaných prodejnách	O
52.7	Opravy výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	S
H.	Ubytování a stravování⁶	
55	Ubytování a stravování	S
I.	Doprava, skladování a spoje	
60.21	Ostatní pravidelná osobní pozemní doprava ⁷	D
60.23	Ostatní nepravidelná osobní pozemní doprava ⁷	D
60.24	Silniční nákladní doprava ⁷	D
61.2	Vnitrozemská vodní doprava ⁷	D
63.1	Manipulace s nákladem a skladování	S
63.21	Ostatní vedlejší činnosti v pozemní dopravě	S
63.3	Činnosti cestovních kanceláří a agentur; průvodcovské činnosti	S
64	Spoje ⁸	S

		symbol
K.	Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti	
70.1	Činnosti v oblasti vlastních nemovitostí (kromě pronájmu)	S resp. O
72	Činnosti v oblasti výpočetní techniky	S
73	Výzkum a vývoj	S
74.1	Právní a účetní činnosti a jejich revize; daňové poradenství; průzkum trhu a veřej. mínění; poradenství v oblasti podnikání a řízení, holdingové společnosti	S
74.2	Architektonické a inženýrské činnosti a související technické poradenství	S
74.3	Technické zkoušky a analýzy	S
74.7	Průmyslové čištění a všeobecný úklid	S
74.8	Různé podnikatelské činnosti j.n.	S
M.	Vzdělávání⁹	
80.10 1	Předškolní výchova	S
80.10 2	Základní vzdělávání	S
80.2	Střední (sekundární) vzdělávání	S
80.42 1	Vzdělávání v jazykových školách	S
80.42 2	Vzdělávání v základních uměleckých školách	S
80.42 9	Ostatní vzdělávání j. n.	S
N.	Zdravotní a sociální péče; veterinární činnosti	
85	Zdravotní a sociální péče; veterinární činnosti	S
O.	Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	
90	Odstraňování odpadních vod a odpadů, čištění města, sanační a podobné činnosti	S
92.1	Činnosti v oblasti filmů a videozáznamů	S
92.6	Sportovní činnosti	S
93.01	Praní a chemické čištění textilních, kožených a kožešinových výrobků	S
93.02	Kadeřnické a kosmetické a podobné služby	S
93.03	Pohřební a související služby	S
93.04	Služby v oblasti tělesné hygieny ¹⁰	S

Poznámky:

- ¹ pokud se nejedná o výrobu erotického zboží
 - ² s výjimkou výrobků, jejichž výroba, zpracování a uvádění na trh spadají do oblasti Společné zemědělské politiky – Příloha I Smlouvy o ES (viz Příloha č. 2 Národních programů podpory MSP)
 - ³ s výjimkou 23.1 – Výroba koksárenských produktů
 - ⁴ pokud se nejedná o obchod s erotickým zbožím
 - ⁵ s výjimkou 51.35 – Velkoobchod s tabákovým zbožím
 - ⁶ s výjimkou stánkového prodeje ve skupině 55.30 – Restaurace
 - ⁷ s výjimkou nákupu dopravních prostředků
 - ⁸ s výjimkou 64.11 – Státní poštovní služby
 - ⁹ s výjimkou škol zřízených státem
- 10 pokud se nejedná o služby erotického charakteru

PŘÍLOHA č. 3

NÁVRH SMLOUVY O ÚVĚRU, VARIANTA A

Dnešního dne, měsíce a roku uzavřeli

IČ _____

se sídlem _____

dále jen jako věřitel

a

IČ _____

r.č.: _____

s místem podnikání / se sídlem / bytem _____

dále jen jako dlužník

tuto

SMLOUVU O ÚVĚRU

dle ustanovení § 497 a násl. obchodního zákoníku, v platném znění
(dále jen „Smlouva“)

Čl. I Účel smlouvy

Smluvní strany shodně prohlašují, že účelem této Smlouvy je poskytnutí úvěru věřitelem ve prospěch dlužníka za účelem podpory rozvoje venkovských oblastí a podpory zaměstnanosti ve venkovských oblastech. Úvěr je dlužníkovi poskytován v rámci veřejné podpory *de minimis* v souladu s komunitárním právem a dlužníkem bude využit výhradně k účelům rozvoje jeho podnikatelských aktivit v souladu s čl. IV Smlouvy.

Čl. II Prohlášení

- 1) Věřitel prohlašuje, že je právnickou osobou – podnikatelem, založeným za jiným účelem než je dosahování zisku, a to zejména za účelem podpory rozvoje venkova a podpory zaměstnanosti ve venkovských oblastech prostřednictvím poskytování bezúročných či nízkou úročených úvěrů a vzdělávání venkovského obyvatelstva.
- 2) Věřitel prohlašuje, že poskytuje úvěr z veřejných prostředků k dosažení cíle, jímž je podpora zaměstnanosti ve venkovských oblastech, nikoliv za účelem dosahování vlastního zisku.
- 3) Dlužník prohlašuje, že jsou mu shora uvedené skutečnosti známy a že si je vědom cílů činnosti věřitele – tj. snahy podpořit prostřednictvím poskytnutí úvěru růst zaměstnanosti v regionu, kde dlužník provozuje své podnikatelské aktivity.
- 4) Dlužník tímto prohlašuje, že úvěr využije výhradně k rozvoji svých podnikatelských aktivit v daném regionu, a že se tak bude podíle na dosažení cílů věřitele uvedených v čl. I této Smlouvy.
- 5) Smluvní strany shodně prohlašují, že jsou si plně vědomi skutečnosti, že předmětný úvěr má charakter veřejné podpory ve smyslu ust. čl. 87 a 88 Smlouvy o ES a jako takový je věřitelem poskytován dlužníkovi v rámci podpory *de minimis* v souladu s komunitárním právem. Dlužník a věřitel zároveň shodně prohlašují, že jsou si vědomi povinností, které pro obě smluvní strany z této skutečnosti vyplývají a že se je zavazují respektovat a řádně plnit.

Čl. III Předmět smlouvy

- 1) Věřitel se zavazuje poskytnout dlužníkovi úvěr v celkové výši _____ Kč. Úvěr dlužníkovi poskytnut převodem na bankovní účet č.ú.: _____ / _____ vedený u _____ banky, a to nejpozději do _____ dnů od nabytí účinnosti této smlouvy.
- 2) Dlužník se zavazuje splatit poskytnutý úvěr věřiteli nejpozději do dne _____, a to v pravidelných čtvrtletních splátkách ve výši _____ splatných vždy k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, v němž dluh trvá, až do úplného splacení dluhu. Splatnost první čtvrtletní splátky je stanovena dohodou smluvních stran na den _____.

- 3) Dlužník se zavazuje platit věřiteli z poskytnutého úvěru úrok ve výši _____ % p.a. Splátky úvěru budou započteny nejprve na jistinu dluhu.
- 4) Splátky dluhu budou prováděny srážkami z bankovního účtu dlužníka č.ú.: _____ / _____ vedeného u _____ banky. Za tímto účelem se dlužník zavazuje sjednat s bankou příslušné podmínky – svolení k inkasu. Zároveň se dlužník zavazuje zajistit dostatek peněžních prostředků pro provedení srážky na výše uvedeném bankovním účtu ke dni provedení srážky ze strany věřitele. Porušení těchto povinností bude považováno za podstatné porušení smluvních povinností ve smyslu ust. § 345 odst. 1 obch. zákoníku, v platném znění, opravňující věřitele s okamžitou platností od této Smlouvy odstoupit.

Čl. IV Účel úvěru

- 1) Věřitel poskytuje tento úvěr dlužníkovi za účelem _____ (koupě, nájmu, provozní prostředky apod.) _____ (čeho) _____. Věřitel se zavazuje nejpozději dne _____ poskytnout věřiteli _____ (předávací protokol, daňový doklad, smlouvu o ostraze, apod.) za účelem prokázání řádného užití prostředků poskytnutých mu věřitelem na základě této Smlouvy.
- 2) Účel úvěru může být dodatečně měněn pouze písemnou dohodou smluvních stran, která se stane nedílnou součástí této Smlouvy.
- 3) V případě, že dlužník nevyčerpá prostředky poskytnuté mu věřitelem k účelu stanovenému v ust. čl. IV odst. 1 Smlouvy, je povinen tyto prostředky věřiteli bez ohledu na důvod jejich nevyčerpání neprodleně vrátit, a to nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy byl účel čerpání prostředků zmařen nebo kdy se o jeho zmaření dlužník dozvěděl nebo dozvědět musel.
- 4) Dlužník se zavazuje neužít prostředky poskytnuté mu věřitelem na základě této Smlouvy k jiným účelům, než k účelům stanoveným v čl. IV odst. 1 Smlouvy.
- 5) Porušení povinností dlužníka dle odst. 1 až 4 bude považováno za podstatné porušení smluvních povinností ve smyslu ust. § 345 odst. 1 obch. zákoníku, v platném znění, opravňující věřitele s okamžitou platností od smlouvy odstoupit.

Čl. V Prodlení dlužníka

- 1) V případě porušení povinnosti dlužníka dle ust. čl. III odst. 2 Smlouvy, tj. v případě prodlení dlužníka s úhradou jeho dluhu, dílčí splátky dluhu nebo příslušenství dluhu vzniklého na základě této Smlouvy, stává se splatným celý závazek dlužníka včetně jeho příslušenství. O této skutečnosti věřitel dlužníka písemně vyrozumí a vyzve jej k neprodlené úhradě dosud nesplacené vyčerpané části úvěru včetně příslušenství, nejpozději však do 7 dnů ode dne doručení oznámení o zesplatnění vyčerpané části úvěru dlužníkovi.
- 2) Dlužník je rovněž v prodlení, nevrátil-li nevyčerpanou část úvěru v souladu s ust. čl. IV odst. 3 Smlouvy.
- 3) V případě prodlení dlužníka s úhradou jeho dluhu vzniká věřiteli nárok na smluvní pokutu ve výši 0,1 % za každý den prodlení s úhradou dluhu, a to i v případě prodlení dlužníka s úhradou dílčí splátky dluhu dle čl. III odst. 2 Smlouvy.

Čl. VI Podpora de minimis

- 1) Dlužník tímto prohlašuje, že si je vědom skutečnosti, že na poskytnutý úvěr s ohledem na jeho charakter se vztahuje nařízení č. 1998/2006 Komise ES ze 15. 12. 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis*.
- 2) Dlužník tímto prohlašuje, že je osobou oprávněnou přijímat podporu *de minimis*, neboť podpora poskytnutá mu na základě této Smlouvy spolu s ostatními podporami *de minimis* poskytnutými mu za dobu předchozích tří fiskálních roků (pro daňové účely) nepřesáhne výši odpovídající částce 200 000 EUR. Za hodnotu veřejné podpory poskytnuté věřitelem dlužníkovi na základě této Smlouvy se považuje částka _____ odpovídající rozdílu ceny (úroku) úvěru poskytnutého dlužníkovi na základě této Smlouvy a ceny (úroku) běžného úvěru poskytovaného bankami za srovnatelných podmínek na bankovním trhu v daném místě a čase.
- 3) Dlužník tímto dále prohlašuje, že je osobou – podnikatelem, na něhož se nevztahuje žádná z výjimek dle čl. I nařízení č. 1998/2006 Komise ES ze 15. 12. 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis*, a je tak oprávněn veřejnou podporu *de minimis* v souladu s tímto nařízením od věřitele přijmout.

- 4) Dlužník tímto prohlašuje, že byl předem písemně seznámen s vyšší částky, která mu bude věřitelem na základě této Smlouvy v rámci podpory *de minimis* poskytnuta. Zároveň se zavazuje věřiteli předat úplný a pravdivý seznam všech podpor *de minimis* ve smyslu nařízení č. 1998/2006 Komise ES ze 15. 12. 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis*, které mu byly v rozhodném období, tj. v průběhu posledních tří fiskálních roků přede dnem poskytnutí úvěru poskytnuty, a to nejpozději do dne čerpání úvěru. V případě, že dlužník v rozhodném období žádnou veřejnou podporu *de minimis* nečerpal, je povinen ve stejné lhůtě předložit věřiteli o této skutečnosti písemné čestné prohlášení.
- 5) Nesplní-li dlužník povinnost dle čl. VI odst. 4 Smlouvy, je věřitel oprávněn od Smlouvy jednostranně odstoupit. Před splněním této povinnosti dlužníkem není věřitel povinen dlužníkovi prostředky z úvěru poskytnout.
- 6) Poskytnutí nepravdivých nebo zkreslených informací věřitelem v rozporu s čl. VI odst. 1 až 4 Smlouvy bude považováno za podstatné porušení smluvních povinností ve smyslu ust. § 345 odst. 1 obch. zákoníku, v platném znění, opravňující věřitele s okamžitou platností od smlouvy odstoupit.

Čl. VII

Prohlášení dlužníka o majetku a informační povinnost dlužníka

- 1) Dlužník tímto prohlašuje, že má splacený celý základní kapitál zapsaný v obchodním rejstříku, že na jeho majetek nebyla uvalena exekuce ani nebyl podán třetí osobou návrh na konkurz, dále že není předlužen ani neexistují jiné okolnosti pro uvalení konkurzu na majetek dlužníka, že společnost dlužníka nevstoupila do likvidace ani nejsou dány žádné podmínky pro nařízení likvidace soudem či pro rozhodnutí soudu o zrušení společnosti dlužníka bez likvidace.
- 2) Dlužník se zavazuje předložit věřiteli prohlášení o majetku, jakož i prohlášení o majetku ručitele, a to nejpozději do dne čerpání peněžních prostředků z úvěru. Prohlášení o majetku tvoří přílohu č. I této Smlouvy. Prohlášení o majetku musí obsahovat nejméně seznam nemovitého majetku ve vlastnictví nebo ve spoluvlastnictví dlužníka nebo jeho ručitele, přehled movitého majetku dlužníka nebo jeho ručitele přesahujícího hodnotu (dle výše úvěru od cca 50 000 Kč do 200 000 Kč), seznam bankovních účtů společnosti (jedná-li se o právnickou osobu – podnikatele) a seznam půjček a úvěrů dlužníka včetně výše jejich nesplacené části, a to jak úvěrů a půjček poskytnutých, tak i úvěrů a půjček přijí-

tých. Prohlášení o majetku bude sloužit výhradně k naplnění informační povinnosti dlužníka o stavu jeho majetku vůči věřiteli, případně k usnadnění vymahatelnosti pohledávky věřitele za dlužníkem z titulu nesplacené části závazku dlužníka založeného touto Smlouvou.

- 3) Věřitel se zavazuje zajistit takové podmínky, aby informace obsažené v prohlášení o majetku dlužníka nebyly bez jeho svolení zpřístupněny věřitelem a jeho zaměstnanci třetím osobám. Tím není dotčeno právo věřitele užít výše uvedené informace k účelům soudního či exekučního řízení vedoucího k vymožení pohledávek věřitele za dlužníkem vzniklých z této Smlouvy.
- 4) V případech, kdy je dlužník dle zvláštního zákona povinen sestavovat účetní závěrku ať již řádnou či mimořádnou, je povinen schválenou závěrku neprodleně po jejím schválení příslušným orgánem předložit věřiteli, a to včetně všech příloh. V případě, kdy je dlužník povinen v souladu se zvláštním zákonem sestavovat a schvalovat výroční zprávu, případně zprávu o vztazích mezi ovládající a ovládanou osobou a o vztazích mezi ovládanou osobou a ostatními osobami ovládanými stejnou ovládající osobou ve smyslu ust. § 66a, odst. 9 obch. zákoníku, vztahuje se povinnost dlužníka dle věty první i na tyto schválené dokumenty.
- 5) Dlužník tímto prohlašuje, že není v současné době účastníkem žádných soudních řízení. (_____, že je v současné době účastníkem XXX soudních řízení. Jejich úplný seznam včetně jejich aktuálního procesního stavu tvoří přílohu č. II této Smlouvy. Dlužník se zavazuje poskytovat věřiteli průběžně, nejméně však jedenkrát v průběhu kalendářního čtvrtletí, zprávu o průběhu těchto řízení.)
- 6) Dlužník je povinen poskytovat věřiteli informace o veškerých změnách ve vlastnické struktuře dlužníka, o veškerých změnách předmětu podnikání dlužníka a o veškerých změnách jeho statutárních orgánů, a to neprodleně po podání návrhu na zápis předmětné změny do obchodního rejstříku. (jen v případě právnických osob)
- 7) Dlužník je povinen předkládat věřiteli pravidelné, nejméně však půlroční zprávy o využití prostředků z úvěru. Písemnou zprávu je dlužník povinen předložit věřiteli vždy nejpozději do každého 15. dne každého kalendářního pololetí, v němž dluh trvá.
- 8) Náklady spojené se splněním povinností dle čl. VII odst. 1 až 7 nese dlužník.

- 9) Nesplnění povinností dlužníka dle čl. VII odst. 1 až 7 případně uvedení nepravdivých či zkreslených informací, nebo bezdůvodné protahování splnění těchto povinností může být věřitelem považováno za podstatné porušení smluvních povinností ve smyslu ust. § 345 odst. 1 obch. zákoníku, v platném znění, opravňující věřitele s okamžitou platností od smlouvy odstoupit.

Čl. VIII

Další práva a povinnosti smluvních stran

- 1) Dlužník se zavazuje bez předchozího písemného souhlasu věřitele nepřevádět na jinou osobu žádnou ze svých nemovitostí ani žádný ze svých podílů na nemovitostech, jejichž je spoluvlastníkem, nezřizovat k nim zástavní právo, věcné břemeno, předkupní právo věcné povahy ani žádné jiné obdobné právo ve prospěch třetích osob.
- 2) Dlužník se zavazuje bez předchozího písemného souhlasu věřitele nezvyšovat svoji zadluženost přijímáním dalších půjček či úvěrů, uzavíráním leasingových smluv, odkupem pohledávek, vydáváním nebo avalováním, indosováním, nebo akceptováním směnek a vydáváním dluhopisů či jiných investičních instrumentů, na jejichž základě by se zvýšila zadluženost žadatele.
- 3) Dlužník se zavazuje bez předchozího písemného souhlasu věřitele neposkytnout žádné třetí osobě zajištění jejich závazků nebo závazků třetích osob, tj. zejména nezřídit zástavní práva a věcná břemena ke svému majetku (s výjimkou zástavního práva k nemovitostem v pořadí za zástavními právy zřízenými ve prospěch poskytovatele), nepostoupit pohledávky vůči svým dlužníkům či neposkytnout ručení nebo slib odškodnění ve prospěch třetích osob.
- 4) Dlužník se zavazuje bez předchozího písemného souhlasu věřitele neprodat ani nepronajmout svůj podnik nebo jeho část a nezřídit zástavní právo ke svému podniku.
- 5) Věřitel se zavazuje poskytnout dlužníkovi veškerou potřebnou součinnost při plnění jeho povinností vůči věřiteli, a to zejména řádně a včas dlužníka informovat o všech jeho povinnostech vyplývajících mu ze Smlouvy jakož i z obecně závazných právních předpisů.
- 6) Věřitel se zavazuje být věřiteli nápomocen při předkládání dokladů, prohlášení a potvrzení požadovaných na základě této Smlouvy věřitelem za účelem zajištění úvěru ve prospěch věřitele.

- 7) V případě, kdy dlužník splní kteroukoliv ze svých povinností dle této Smlouvy, zavazuje se věřitel na žádost dlužníka poskytnout tomuto písemné potvrzení o splnění konkrétní smluvní povinnosti.
- 8) Věřitel a dlužník shodně se shodně zavazují zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozví v souvislosti s uzavřením, trváním jakož i ukončením právního vztahu založeného touto Smlouvou. Věřitel se zejména zavazuje zachovat mlčenlivost o podnikatelských aktivitách dlužníka, o způsobu jejich financování a o majetkové situaci dlužníka.
- 9) Porušení závazku dlužníka dle čl. VIII odst. 1 až 3 (4) Smlouvy, uvedení nepravdivých či hrubě zkreslených informací dle čl. VIII odst. 1 až 3 (4) Smlouvy nebo bezdůvodné protahování splnění těchto povinností dlužníkem může být věřitelem považováno za podstatné porušení smluvních povinností ve smyslu ust. § 345 odst. 1 obch. zákoníku, v platném znění, opravňující věřitele s okamžitou platností od smlouvy odstoupit.

Čl. IX **Odstoupení od smlouvy**

- 1) Věřitel je oprávněn v případech uvedených v čl. III odst. 4, čl. IV odst. 5, čl. VI odst. 5 a 6, čl. VII odst. 9, čl. VIII odst. 9 a čl. X odst. 6 Smlouvy od Smlouvy jednostranně odstoupit.
- 2) V případě odstoupení věřitele od Smlouvy dle čl. VIII odst. 1 Smlouvy se stává splatným celý závazek věřitele včetně příslušenství. Dlužník je v tomto případě povinen věřiteli splatit celý dluh včetně příslušenství v dodatečné lhůtě 7 dnů ode dne doručení písemného oznámení o odstoupení od Smlouvy.
- 3) Odstoupením od Smlouvy dle tohoto článku a okamžitým zesplatnění celé vyčerpané části úvěru včetně příslušenství není dotčeno právo věřitele na náhradu škody a nárok věřitele na smluvní pokutu dle čl. V odst. 3 Smlouvy.

Čl. X **Zajištění závazku**

- 1) Dlužník se zavazuje bezprostředně po uzavření této Smlouvy předat věřiteli za účelem zajištění prostředků poskytnutých věřitelem dlužníkovi na základě této Smlouvy vlastní směnku dlužníka vystavenou

na řad věřitele, bez protestu, nevyplněnou co do směnečné sumy a údaje splatnosti s platebním místem v sídle věřitele.

- 2) V případě zesplatnění dosud nesplacené vyčerpané části úvěru dlužníka včetně příslušenství věřitelem v souladu s ust. čl. V odst. 1 Smlouvy nebo čl. IX odst. 2 Smlouvy je věřitel oprávněn směnku vyplnit, nesplnil-li dlužník svůj zesplatněný závazek vůči věřiteli včetně příslušenství ani v dodatečně sedmidenní lhůtě počínající dnem doručení oznámení věřitele o zesplatnění vyčerpané části úvěru dlužníka včetně příslušenství.
- 3) Věřitel je rovněž oprávněn směnku vyplnit, nesplnil-li dlužník svůj závazek včetně jeho příslušenství ve lhůtě stanovené v čl. III odst. 2 této Smlouvy.
- 4) Nastanou-li okolnosti dle ust. čl. X odst. 2 Smlouvy, vyplní věřitel směnku tak, že směnečnou sumou bude nejvýše částka odpovídající výši zesplatněné vyčerpané části úvěru dlužníka včetně příslušenství specifikované věřitelem v písemném oznámení o zesplatnění vyčerpané části úvěru dlužníka včetně příslušenství. Splatnost bude stanovena nejdříve k poslednímu dni dodatečně sedmidenní lhůty ke splnění zesplatněného závazku dlužníka včetně jeho příslušenství.
- 5) Nastanou-li okolnosti dle ust. čl. X odst. 3 Smlouvy, vyplní věřitel směnku tak, že směnečnou sumou bude nejvýše částka odpovídající výši dosud nesplacené části závazku dlužníka vůči věřiteli včetně příslušenství vzniklého z této Smlouvy, a to ke dni splatnosti poslední splátky úvěru dle čl. III odst. 2 této Smlouvy. V tomto případě bude splatnost stanovena ke dni splatnosti poslední splátky úvěru stanovené v čl. III odst. 2 Smlouvy.
- 6) Nesplnil-li dlužník svoji povinnost dle čl. X odst. 1 Smlouvy nejpozději do okamžiku čerpání finančních prostředků z poskytnutého úvěru, je věřitel oprávněn čerpání prostředků z úvěru pozastavit a s okamžitou platností od smlouvy jednostranně odstoupit.
- 7) V případě, že zanikne pohledávka věřitele za dlužníkem vzniklá z této Smlouvy, a to v plném rozsahu včetně příslušenství, vrátí věřitel na výzvu dlužníka tomuto nevyplněnou zajišťovací směnku proti písemnému potvrzení dlužníka o převzetí směnky. Nárok na vrácení nevyplněné směnky dlužníkovi zaniká, byl-li věřitel nucen pro chování dlužníka směnku vyplnit nebo vyplnit a vyplněnou uplatnit u soudu.

Čl. XI Závěrečná ustanovení

- 1) Smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních, z nichž každá ze smluvních stran obdrží po jednom vyhotovení.
- 2) Dlužník a věřitel se shodně dohodli, že v případě doručování písemných zásilek mezi smluvními stranami se za den doručení považuje den, kdy adresát písemnou zásilku převzal do vlastních rukou, jinak desátý den po dni, kdy byla písemná zásilka prokazatelně předána k poštovní přepravě s místem doručení na adresu adresáta uvedenou v této Smlouvě.
- 3) Je-li nebo stalo-li by se některé ustanovení této Smlouvy neplatné nebo neúčinné, na platnost či účinnost ostatních ustanovení této Smlouvy to nemá vliv. Smluvní strany se zavazují takovéto neplatné či neúčinné ustanovení této Smlouvy nahradit ustanovením novým stejného či obdobného významu, a to bez zbytečného odkladu poté, co se o neplatnosti či neúčinnosti konkrétního ustanovení této Smlouvy dozví.
- 4) Smluvní strany se ve smyslu ust. § 89a občanského soudního řádu, v platném znění, dohodly, že k řízení v případných soudních sporech vzniklých v budoucnu mezi smluvními stranami vzešlými z této Smlouvy, je v prvním stupni příslušný obecný soud věřitele.
- 5) Smlouvu lze měnit pouze písemnými číslovanými dodatky odsouhlasenými oběma smluvními stranami.
- 6) Tato smlouva nabývá platnosti i účinnosti dnem jejího podpisu oběma smluvními stranami.
- 7) Smluvní strany shodně prohlašují, že si smlouvu pozorně přečetly, že vyjadřuje jejich skutečnou, vážnou a svobodnou vůli, a že nebyla uzavřena v tísní za nápadně nevýhodných podmínek, na důkaz čehož připojují níže své podpisy.

V _____ dne _____ V _____ dne _____

věřitel _____ dlužník _____

PŘÍLOHA č. 4

NÁVRH SMLOUVY O ÚVĚRU, VARIANTA B

Dnešního dne, měsíce a roku uzavřeli

IČ _____

se sídlem _____

dále jen jako věřitel

a

IČ _____

r.č.: _____

s místem podnikání / se sídlem / bytem _____

dále jen jako dlužník

tuto

SMLOUVU O ÚVĚRU

dle ustanovení § 497 a násl. obchodního zákoníku, v platném znění
(dále jen „Smlouva“)

Čl. I Účel smlouvy

Smluvní strany shodně prohlašují, že účelem této Smlouvy je poskytnutí úvěru věřitelem ve prospěch dlužníka za účelem podpory rozvoje venkovských oblastí a podpory zaměstnanosti ve venkovských oblastech. Úvěr je dlužníkovi poskytován v rámci veřejné podpory *de minimis* v souladu s komunitárním právem a dlužníkem bude využit výhradně k účelům rozvoje jeho podnikatelských aktivit v souladu s čl. IV Smlouvy.

Čl. II Prohlášení

- 1) Věřitel prohlašuje, že je právnickou osobou – podnikatelem, založeným za jiným účelem než je dosahování zisku, a to zejména za účelem podpory rozvoje venkova a podpory zaměstnanosti ve venkovských oblastech prostřednictvím poskytování bezúročných či nízkou úročených úvěrů a vzdělávání venkovského obyvatelstva.
- 2) Věřitel prohlašuje, že poskytuje úvěr z veřejných prostředků k dosažení cíle, jímž je podpora zaměstnanosti ve venkovských oblastech, nikoliv za účelem dosahování vlastního zisku.
- 3) Dlužník prohlašuje, že jsou mu shora uvedené skutečnosti známy a že si je vědom cílů činnosti věřitele – tj. snahy podpořit prostřednictvím poskytnutí úvěru růst zaměstnanosti v regionu, kde dlužník provozuje své podnikatelské aktivity.
- 4) Dlužník tímto prohlašuje, že úvěr využije výhradně k rozvoji svých podnikatelských aktivit v daném regionu, a že se tak bude podílet na dosažení cílů věřitele uvedených v čl. I této Smlouvy.
- 5) Smluvní strany shodně prohlašují, že jsou si plně vědomi skutečnosti, že předmětný úvěr má charakter veřejné podpory ve smyslu ust. čl. 87 a 88 Smlouvy o ES a jako takový je věřitelem poskytován dlužníkovi v rámci podpory *de minimis* v souladu s komunitárním právem. Dlužník a věřitel zároveň shodně prohlašují, že jsou si vědomi povinností, které pro obě smluvní strany z této skutečnosti vyplývají a že se je zavazují respektovat a řádně plnit.

Čl. III Předmět smlouvy

- 1) Věřitel se zavazuje poskytnout dlužníkovi úvěr v celkové výši _____ Kč. Úvěr dlužníkovi poskytnut převodem na bankovní účet č.ú.: _____ / _____ vedený u _____ banky, a to nejpozději do _____ dnů od nabytí účinnosti této smlouvy.
- 2) Dlužník se zavazuje splatit poskytnutý úvěr věřiteli nejpozději do dne _____, a to v pravidelných čtvrtletních splátkách ve výši _____ splatných vždy k poslednímu dni kalendářního čtvrtletí, v němž dluh trvá, až do úplného splacení dluhu. Splatnost první čtvrtletní splátky je stanovena dohodou smluvních stran na den _____.

- 3) Dlužník se zavazuje platit věřiteli z poskytnutého úvěru úrok ve výši _____ % p.a. Splátky úvěru budou započteny nejprve na jistinu dluhu.
- 4) Splátky dluhu budou prováděny srážkami z bankovního účtu dlužníka č.ú.: _____ / _____ vedeného u _____ banky. Za tímto účelem se dlužník zavazuje sjednat s bankou příslušné podmínky – svolení k inkasu. Zároveň se dlužník zavazuje zajistit dostatek peněžních prostředků pro provedení srážky na výše uvedeném bankovním účtu ke dni provedení srážky ze strany věřitele. Porušení těchto povinností bude považováno za podstatné porušení smluvních povinností ve smyslu ust. § 345 odst. 1 obch. zákoníku, v platném znění, opravňující věřitele s okamžitou platností od této Smlouvy odstoupit.

Čl. IV Účel úvěru

- 1) Věřitel poskytuje tento úvěr dlužníkovi za účelem _____ (koupě, nájmu, provozní prostředky apod.) _____ (čeho) _____. Věřitel se zavazuje nejpozději dne _____ poskytnout věřiteli _____ (předávací protokol, daňový doklad, smlouvu o ostraze, apod.) za účelem prokázání řádného užití prostředků poskytnutých mu věřitelem na základě této Smlouvy.
- 2) Účel úvěru může být dodatečně měněn pouze písemnou dohodou smluvních stran, která se stane nedílnou součástí této Smlouvy.
- 3) V případě, že dlužník nevyčerpá prostředky poskytnuté mu věřitelem k účelu stanovenému v ust. čl. IV odst. 1 Smlouvy, je povinen tyto prostředky věřiteli bez ohledu na důvod jejich nevyčerpání neprodleně vrátit, a to nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy byl účel čerpání prostředků zmařen nebo kdy se o jeho zmaření dlužník dozvěděl nebo dozvědět musel.
- 4) Dlužník se zavazuje neužít prostředky poskytnuté mu věřitelem na základě této Smlouvy k jiným účelům, než k účelům stanoveným v čl. IV odst. 1 Smlouvy.
- 5) Porušení povinností dlužníka dle odst. 1 až 4 bude považováno za podstatné porušení smluvních povinností ve smyslu ust. § 345 odst. 1 obch. zákoníku, v platném znění, opravňující věřitele s okamžitou platností od smlouvy odstoupit.

Čl. V Prodlení dlužníka

- 1) V případě porušení povinnosti dlužníka dle ust. čl. III odst. 2 Smlouvy, tj. v případě prodlení dlužníka s úhradou jeho dluhu, dílčí splátky dluhu nebo příslušenství dluhu vzniklého na základě této Smlouvy, stává se splatným celý závazek dlužníka včetně jeho příslušenství. O této skutečnosti věřitel dlužníka písemně vyrozumí a vyzve jej k neprodlené úhradě dosud nesplacené vyčerpané části úvěru včetně příslušenství, nejpozději však do 7 dnů ode dne doručení oznámení o zesplatnění vyčerpané části úvěru dlužníkoví.
- 2) Dlužník je rovněž v prodlení, nevrátí-li nevyčerpanou část úvěru v souladu s ust. čl. IV odst. 3 Smlouvy.
- 3) V případě prodlení dlužníka s úhradou jeho dluhu vzniká věřiteli nárok na smluvní pokutu ve výši 0,1 % za každý den prodlení s úhradou dluhu, a to i v případě prodlení dlužníka s úhradou dílčí splátky dluhu dle čl. III odst. 2 Smlouvy.

Čl. VI Podpora de minimis

- 1) Dlužník tímto prohlašuje, že si je vědom skutečnosti, že na poskytnutý úvěr s ohledem na jeho charakter se vztahuje nařízení č. 1998/2006 Komise ES ze 15. 12. 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis*.
- 2) Dlužník tímto prohlašuje, že je osobou oprávněnou přijímat podporu *de minimis*, neboť podpora poskytnutá mu na základě této Smlouvy spolu s ostatními podporami *de minimis* poskytnutými mu za dobu předchozích tří fiskálních roků (pro daňové účely) nepřesáhne výši odpovídající částce 200 000 EUR. Za hodnotu veřejné podpory poskytnuté věřitelem dlužníkovi na základě této Smlouvy se považuje částka _____ odpovídající rozdílu ceny (úroku) úvěru poskytnutého dlužníkovi na základě této Smlouvy a ceny (úroku) běžného úvěru poskytovaného bankami za srovnatelných podmínek na bankovním trhu v daném místě a čase.
- 3) Dlužník tímto dále prohlašuje, že je osobou – podnikatelem, na něhož se nevztahuje žádná z výjimek dle čl. I nařízení č. 1998/2006 Komise ES ze 15. 12. 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis*, a je tak oprávněn veřejnou podporu *de minimis* v souladu s tímto nařízením od věřitele přijmout.

- 4) Dlužník tímto prohlašuje, že byl předem písemně seznámen s vyšší částky, která mu bude věřitelem na základě této Smlouvy v rámci podpory *de minimis* poskytnuta. Zároveň se zavazuje věřiteli předat úplný a pravdivý seznam všech podpor *de minimis* ve smyslu nařízení č. 1998/2006 Komise ES ze 15. 12. 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis*, které mu byly v rozhodném období, tj. v průběhu posledních tří fiskálních roků přede dnem poskytnutí úvěru poskytnuty, a to nejpozději do dne čerpání úvěru. V případě, že dlužník v rozhodném období žádnou veřejnou podporu *de minimis* nečerpal, je povinen ve stejné lhůtě předložit věřiteli o této skutečnosti písemné čestné prohlášení.
- 5) Nesplní-li dlužník povinnost dle čl. VI odst. 4 Smlouvy, je věřitel oprávněn od Smlouvy jednostranně odstoupit. Před splněním této povinnosti dlužníkem není věřitel povinen dlužníkovi prostředky z úvěru poskytnout.
- 6) Poskytnutí nepravdivých nebo zkreslených informací věřitelem v rozporu s čl. VI odst. 1 až 4 Smlouvy bude považováno za podstatné porušení smluvních povinností ve smyslu ust. § 345 odst. 1 obch. zákoníku, v platném znění, opravňující věřitele s okamžitou platností od smlouvy odstoupit.

Čl. VII

Prohlášení dlužníka o majetku a informační povinnost dlužníka

- 1) Dlužník tímto prohlašuje, že má splacený celý základní kapitál zapsaný v obchodním rejstříku, že na jeho majetek nebyla uvalena exekuce ani nebyl podán třetí osobou návrh na konkurz, dále že není předlužen ani neexistují jiné okolnosti pro uvalení konkurzu na majetek dlužníka, že společnost dlužníka nevstoupila do likvidace ani nejsou dány žádné podmínky pro nařízení likvidace soudem či pro rozhodnutí soudu o zrušení společnosti dlužníka bez likvidace.
- 2) Dlužník se zavazuje předložit věřiteli prohlášení o majetku, jakož i prohlášení o majetku ručitele, a to nejpozději do dne čerpání peněžních prostředků z úvěru. Prohlášení o majetku tvoří přílohu č. I této Smlouvy. Prohlášení o majetku musí obsahovat nejméně seznam nemovitého majetku ve vlastnictví nebo ve spoluvlastnictví dlužníka nebo jeho ručitele, přehled movitého majetku dlužníka nebo jeho ručitele přesahujícího hodnotu (dle výše úvěru od cca 50 000 Kč do 200 000 Kč), seznam bankovních účtů společnosti (jedná-li se o právnickou osobu – podnikatele) a seznam půjček a úvěrů dlužníka včetně výše jejich nesplacené části, a to jak úvěrů a půjček poskytnutých, tak i úvěrů a půjček přijí-

tých. Prohlášení o majetku bude sloužit výhradně k naplnění informační povinnosti dlužníka o stavu jeho majetku vůči věřiteli, případně k usnadnění vymahatelnosti pohledávky věřitele za dlužníkem z titulu nesplacené části závazku dlužníka založeného touto Smlouvou.

- 3) Věřitel se zavazuje zajistit takové podmínky, aby informace obsažené v prohlášení o majetku dlužníka nebyly bez jeho svolení zpřístupněny věřitelem a jeho zaměstnanci třetím osobám. Tím není dotčeno právo věřitele užít výše uvedené informace k účelům soudního či exekučního řízení vedoucího k vymožení pohledávek věřitele za dlužníkem vzniklých z této Smlouvy.
- 4) V případech, kdy je dlužník dle zvláštního zákona povinen sestavovat účetní závěrku ať již řádnou či mimořádnou, je povinen schválenou závěrku neprodleně po jejím schválení příslušným orgánem předložit věřiteli, a to včetně všech příloh. V případě, kdy je dlužník povinen v souladu se zvláštním zákonem sestavovat a schvalovat výroční zprávu, případně zprávu o vztazích mezi ovládající a ovládanou osobou a o vztazích mezi ovládanou osobou a ostatními osobami ovládanými stejnou ovládající osobou ve smyslu ust. § 66a, odst. 9 obch. zákoníku, vztahuje se povinnost dlužníka dle věty první i na tyto schválené dokumenty.
- 5) Dlužník tímto prohlašuje, že není v současné době účastníkem žádných soudních řízení. (_____, že je v současné době účastníkem XXX soudních řízení. Jejich úplný seznam včetně jejich aktuálního procesního stavu tvoří přílohu č. II této Smlouvy. Dlužník se zavazuje poskytovat věřiteli průběžně, nejméně však jedenkrát v průběhu kalendářního čtvrtletí, zprávu o průběhu těchto řízení.)
- 6) Dlužník je povinen poskytovat věřiteli informace o veškerých změnách ve vlastnické struktuře dlužníka, o veškerých změnách předmětu podnikání dlužníka a o veškerých změnách jeho statutárních orgánů, a to neprodleně po podání návrhu na zápis předmětné změny do obchodního rejstříku. (jen v případě právnických osob)
- 7) Dlužník je povinen předkládat věřiteli pravidelné, nejméně však půlroční zprávy o využití prostředků z úvěru. Písemnou zprávu je dlužník povinen předložit věřiteli vždy nejpozději do každého 15. dne každého kalendářního pololetí, v němž dluh trvá.
- 8) Náklady spojené se splněním povinností dle čl. VII odst. 1 až 7 nese dlužník.

- 9) Nesplnění povinností dlužníka dle čl. VII odst. 1 až 7 případně uvedení nepravdivých či zkreslených informací, nebo bezdůvodné protahování splnění těchto povinností může být věřitelem považováno za podstatné porušení smluvních povinností ve smyslu ust. § 345 odst. 1 obch. zákoníku, v platném znění, opravňující věřitele s okamžitou platností od smlouvy odstoupit.

Čl. VIII

Další práva a povinnosti smluvních stran

- 1) Dlužník se zavazuje bez předchozího písemného souhlasu věřitele nepřevádět na jinou osobu žádnou ze svých nemovitostí ani žádný ze svých podílů na nemovitostech, jejichž je spoluvlastníkem, nezřizovat k nim zástavní právo, věcné břemeno, předkupní právo věcné povahy ani žádné jiné obdobné právo ve prospěch třetích osob.
- 2) Dlužník se zavazuje bez předchozího písemného souhlasu věřitele nezvyšovat svoji zadluženost přijímáním dalších půjček či úvěrů, uzavíráním leasingových smluv, odkupem pohledávek, vydáváním nebo avalováním, indosováním, nebo akceptováním směnec a vydáváním dluhopisů či jiných investičních instrumentů, na jejichž základě by se zvýšila zadluženost žadatele.
- 3) Dlužník se zavazuje bez předchozího písemného souhlasu věřitele neposkytnout žádné třetí osobě zajištění jejich závazků nebo závazků třetích osob, tj. zejména nezřídit zástavní práva a věcná břemena ke svému majetku (s výjimkou zástavního práva k nemovitostem v pořadí za zástavními právy zřízenými ve prospěch poskytovatele), nepostoupit pohledávky vůči svým dlužníkům či neposkytnout ručení nebo slib odškodnění ve prospěch třetích osob.
- 4) Dlužník se zavazuje bez předchozího písemného souhlasu věřitele neprodat ani nepronajmout svůj podnik nebo jeho část a nezřídí zástavní právo ke svému podniku.
- 5) Věřitel se zavazuje poskytnout dlužníkovi veškerou potřebnou součinnost při plnění jeho povinností vůči věřiteli, a to zejména řádně a včas dlužníka informovat o všech jeho povinnostech vyplývajících mu ze Smlouvy jakož i z obecně závazných právních předpisů.
- 6) Věřitel se zavazuje být věřiteli nápomocen při předkládání dokladů, prohlášení a potvrzení požadovaných na základě této Smlouvy věřitelem za účelem zajištění úvěru ve prospěch věřitele.

- 7) V případě, kdy dlužník splní kteroukoliv ze svých povinností dle této Smlouvy, zavazuje se věřitel na žádost dlužníka poskytnout tomuto písemné potvrzení o splnění konkrétní smluvní povinnosti.
- 8) Věřitel a dlužník shodně se shodně zavazují zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozví v souvislosti s uzavřením, trváním jakož i ukončením právního vztahu založeného touto Smlouvou. Věřitel se zejména zavazuje zachovat mlčenlivost o podnikatelských aktivitách dlužníka, o způsobu jejich financování a o majetkové situaci dlužníka.
- 9) Porušení závazku dlužníka dle čl. VIII odst. 1 až 3 (4) Smlouvy, uvedení nepravdivých či hrubě zkreslených informací dle čl. VIII odst. 1 až 3 (4) Smlouvy nebo bezdůvodné protahování splnění těchto povinností dlužníkem může být věřitelem považováno za podstatné porušení smluvních povinností ve smyslu ust. § 345 odst. 1 obch. zákoníku, v platném znění, opravňující věřitele s okamžitou platností od smlouvy odstoupit.

Čl. IX **Odstoupení od smlouvy**

- 1) Věřitel je oprávněn v případech uvedených v čl. III odst. 4, čl. IV odst. 5, čl. VI odst. 5 a 6, čl. VII odst. 9, čl. VIII odst. 9 a čl. X odst. 6 a 8 Smlouvy od Smlouvy jednostranně odstoupit.
- 2) V případě odstoupení věřitele od Smlouvy dle čl. VIII odst. 1 Smlouvy se stává splatným celý závazek věřitele včetně příslušenství. Dlužník je v tomto případě povinen věřiteli splatit celý dluh včetně příslušenství v dodatečné lhůtě 7 dnů ode dne doručení písemného oznámení o odstoupení od Smlouvy.
- 3) Odstoupením od Smlouvy dle tohoto článku a okamžitým zesplatnění celé vyčerpané části úvěru včetně příslušenství není dotčeno právo věřitele na náhradu škody a nárok věřitele na smluvní pokutu dle čl. V odst. 3 Smlouvy.

Čl. X **Zajištění závazku**

- 1) Dlužník se zavazuje bezprostředně po uzavření této Smlouvy předat věřiteli za účelem zajištění prostředků poskytnutých věřitelem dlužníkově na základě této Smlouvy vlastní směnku dlužníka vystavenou na

řad věřitele, bez protestu, nevyplněnou co do směnečné sumy a údaje splatnosti s platebním místem v sídle věřitele.

- 2) V případě zesplatnění dosud nesplacené vyčerpané části úvěru dlužníka včetně příslušenství věřitelem v souladu s ust. čl. V odst. 1 Smlouvy nebo čl. IX odst. 2 Smlouvy je věřitel oprávněn směnku vyplnit, nesplnil-li dlužník svůj zesplatněný závazek vůči věřiteli včetně příslušenství ani v dodatečně sedmidenní lhůtě počínající dnem doručení oznámení věřitele o zesplatnění vyčerpané části úvěru dlužníka včetně příslušenství.
- 3) Věřitel je rovněž oprávněn směnku vyplnit, nesplnil-li dlužník svůj závazek včetně jeho příslušenství ve lhůtě stanovené v čl. III odst. 2 této Smlouvy.
- 4) Nastanou-li okolnosti dle ust. čl. X odst. 2 Smlouvy, vyplní věřitel směnku tak, že směnečnou sumou bude nejvýše částka odpovídající výši zesplatněné vyčerpané části úvěru dlužníka včetně příslušenství specifikované věřitelem v písemném oznámení o zesplatnění vyčerpané části úvěru dlužníka včetně příslušenství. Splatnost bude stanovena nejdříve k poslednímu dni dodatečně sedmidenní lhůty ke splnění zesplatněného závazku dlužníka včetně jeho příslušenství.
- 5) Nastanou-li okolnosti dle ust. čl. X odst. 3 Smlouvy, vyplní věřitel směnku tak, že směnečnou sumou bude nejvýše částka odpovídající výši dosud nesplacené části závazku dlužníka vůči věřiteli včetně příslušenství vzniklého z této Smlouvy, a to ke dni splatnosti poslední splátky úvěru dle čl. III odst. 2 této Smlouvy. V tomto případě bude splatnost stanovena ke dni splatnosti poslední splátky úvěru stanovené v čl. III odst. 2 Smlouvy.
- 6) Nesplnil-li dlužník svoji povinnost dle čl. X odst. 1 Smlouvy nejpozději do okamžiku čerpání finančních prostředků z poskytnutého úvěru, je věřitel oprávněn čerpání prostředků z úvěru pozastavit a s okamžitou platností od smlouvy jednostranně odstoupit.
- 7) V případě, že zanikne pohledávka věřitele za dlužníkem vzniklá z této Smlouvy, a to v plném rozsahu včetně příslušenství, vrátí věřitel na výzvu dlužníka tomuto nevyplněnou zajišťovací směnku proti písemnému potvrzení dlužníka o převzetí směnky. Nárok na vrácení nevyplněné směnky dlužníkovi zaniká, byl-li věřitel nucen pro chování dlužníka směnku vyplnit nebo vyplnit a vyplněnou uplatnit u soudu.

- 8) Věřitel a dlužník se dohodli, že úvěr vzniklý z této Smlouvy bude zajištěn ručením nejméně jedné fyzické osoby, s jejímž ručením projeví souhlas jak dlužník, tak i věřitel. Věřitel je oprávněn odmítnout vyplatit prostředky z úvěru do okamžiku, než ručitelské prohlášení přijme. Ručitelské prohlášení je považováno za přijaté, je-li doručeno na adresu věřitele uvedenou v této smlouvě a zároveň je-li toto ručitelské prohlášení podepsáno ručitelem a oběma smluvními stranami.
- 9) Věřitel a dlužník se dohodli, že úvěr vzniklý z této Smlouvy bude zajištěn zajišťovacím převodem vlastnického práva k věci (movité), kterou nabude dlužník z prostředků poskytnutých mu věřitelem na základě této Smlouvy v souladu s čl. IV odst. 1 a 2 Smlouvy. Za tímto účelem se dlužník zavazuje uzavřít s věřitelem smlouvu o zřízení zajišťovacího převodu vlastnického práva k věci specifikované v čl. IV odst. 1 Smlouvy, a to nejpozději do 3 dnů ode dne, kdy dlužník nabude tuto věc do svého vlastnictví. Nesplnění dlužník tuto svoji povinnost, je věřitel oprávněn od smlouvy s okamžitou platností odstoupit.

Čl. XI Závěrečná ustanovení

- 1) Smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních, z nichž každá ze smluvních stran obdrží po jednom vyhotovení.
- 2) Dlužník a věřitel se shodně dohodli, že v případě doručování písemných zásilek mezi smluvními stranami se za den doručení považuje den, kdy adresát písemnou zásilku převzal do vlastních rukou, jinak desátý den po dni, kdy byla písemná zásilka prokazatelně předána k poštovní přepravě s místem doručení na adresu adresáta uvedenou v této Smlouvě.
- 3) Je-li nebo stalo-li by se některé ustanovení této Smlouvy neplatné nebo neúčinné, na platnost či účinnost ostatních ustanovení této Smlouvy to nemá vliv. Smluvní strany se zavazují takovéto neplatné či neúčinné ustanovení této Smlouvy nahradit ustanovením novým stejného či obdobného významu, a to bez zbytečného odkladu poté, co se o neplatnosti či neúčinnosti konkrétního ustanovení této Smlouvy dozví.
- 4) Smluvní strany se ve smyslu ust. § 89a občanského soudního řádu, v platném znění, dohodly, že k řízení v případných soudních sporech vzniklých v budoucnu mezi smluvními stranami vzešlými z této Smlouvy, je v prvním stupni příslušný obecný soud věřitele.

- 5) Smlouvu lze měnit pouze písemnými číslovanými dodatky odsouhlasenými oběma smluvními stranami.
- 6) Tato smlouva nabývá platnosti i účinnosti dnem jejího podpisu oběma smluvními stranami.
- 7) Smluvní strany shodně prohlašují, že si smlouvu pozorně přečetly, že vyjadřuje jejich skutečnou, vážnou a svobodnou vůli, a že nebyla uzavřena v tísní za nápadně nevýhodných podmínek, na důkaz čehož připojují níže své podpisy.

V _____ dne _____ V _____ dne _____

věřitel _____ dlužník _____

PŘÍLOHA č. 5

NÁVRH SPOLEČENSKÉ SMLOUVY PRO ZALOŽENÍ SUBJEKTU POSKYTOVATELE MIKROPŮJČEK

Níže uvedeného dne, měsíce a roku uzavřeli:

- 1) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____
- 2) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____
- 3) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____
- 4) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____

tuto

SPOLEČENSKOU SMLOUVU

Shora uvedení zakladatelé se rozhodli založit společnost s ručením omezeným (dále jen „Společnost“), v souladu s ust. § 105 a násl. zákona č. 513/1991 Sb. v platném znění, za podmínek stanovených v této společenské smlouvě.

Úplné znění společenské smlouvy

společnosti _____ s.r.o.

se sídlem _____

ke dni _____

I.

Firma a sídlo společnosti

Firma společnosti zní: _____ („název“)

Sídlem společnosti je: _____ (obec)

II. Společníci společnosti

Společníky společnosti jsou:

- 1) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____
- 2) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____
- 3) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____
- 4) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____

Společníci vykonávají svá práva týkající se řízení společnosti a kontroly její činnosti zejména na valné hromadě. Společníci mohou dále žádat jednatele každé čtvrtletí kalendářního roku o předložení zprávy o stavu hospodaření společnosti.

Společníci mají zejména právo požadovat od jednatelů informace o záležitostech společnosti a nahlížet do dokladů společnosti a kontrolovat tam obsažené údaje nebo k tomu zmocnit auditora nebo daňového poradce.

III. Předmět podnikání

Předmětem podnikání společnosti je:

- služby v oblasti administrativní správy a služby v oblasti organizačně hospodářské povahy u fyzických a právnických osob
- činnost podnikatelských, finančních, organizačních a ekonomických poradců

IV. Základní kapitál, vklady společníků a obchodní podíly

Výše základního kapitálu společnosti je 200 000 Kč (slovy: dvě stě tisíc korun českých)

Celý základní kapitál společnosti je tvořen peněžitými vklady společníků.

Vklady společníků:

- 1) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____, je peněžitý a činí 50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých) obchodní podíl: 25 % (slovy: dvacetpět procent)
- 2) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____, je peněžitý a činí 50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých) obchodní podíl: 25 % (slovy: dvacetpět procent)
- 3) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____, je peněžitý a činí 50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých) obchodní podíl: 25 % (slovy: dvacetpět procent)
- 4) _____ (Obchodní firma/název), IČ: _____, se sídlem _____, je peněžitý a činí 50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých) obchodní podíl: 25 % (slovy: dvacetpět procent)

_____ (Obchodní firma/název) se zavazuje, že nejpozději do dvou měsíců od podpisu této smlouvy zaplatí celý svůj vklad, tedy částku 50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých) na zvláštní účet u banky zřízený za tím účelem správcem vkladu na obchodní firmu zakládané společnosti.

_____ (Obchodní firma/název) se zavazuje, že nejpozději do dvou měsíců od podpisu této smlouvy zaplatí celý svůj vklad, tedy částku 50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých) na zvláštní účet u banky zřízený za tím účelem správcem vkladu na obchodní firmu zakládané společnosti.

_____ (Obchodní firma/název) se zavazuje, že nejpozději do dvou měsíců od podpisu této smlouvy zaplatí celý svůj vklad, tedy částku 50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých) na zvláštní účet u banky zřízený za tím účelem správcem vkladu na obchodní firmu zakládané společnosti.

_____ (Obchodní firma/název) se zavazuje, že nejpozději do dvou měsíců od podpisu této smlouvy zaplatí celý svůj vklad, tedy částku 50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých) na zvláštní účet u banky zřízený za tím účelem správcem vkladu na obchodní firmu zakládané společnosti.

Správcem vkladu před vznikem společnosti je _____ (jméno a příjmení), r.č. _____, bytem _____.

Správce vkladu se zavazuje učinit ve smyslu ustanovení § 60 odst. 4 ObchZ písemné prohlášení o splacení vkladů nebo jejich částí jednotlivými společníky, které bude přiloženo k návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.

V. Rezervní fond

Společnost je povinna vytvořit rezervní fond z čistého zisku vykázaného v řádné účetní závěrce za rok, v němž poprvé čistý zisk vytvoří, a to ve výši nejméně 10% z čistého zisku, avšak ne více než 5% z hodnoty základního kapitálu. Tento fond se ročně doplňuje o 5% z čistého zisku až do dosažení rezervního fondu ve výši 10% základního kapitálu. Rezervní fond do 10% základního kapitálu lze použít pouze k úhradě ztráty společnosti.

VI. Fond na rozvoj podnikání

Společnost povinně vytváří fond na rozvoj podnikání, který je tvořen přebytkem ročního čistého zisku, který nebyl rozdělen mezi společníky a nebyl uložen do rezervního fondu.

VII. Orgány společnosti

Orgány společnosti jsou:

- 1) valná hromada
- 2) jednatelé
- 3) dozorčí rada

VIII. Valná hromada

Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti. Do působnosti valné hromady patří kromě působnosti uvedené v zákoně:

- a) rozhodování o zrušení společnosti s likvidací a zrušení rozhodnutí o zrušení společnosti s likvidací

Společník se zúčastňuje jednání valné hromady osobně anebo v zastoupení zmocněncem na základě písemné plné moci s úředně ověřeným podpisem zmocnitеле. Zmocněncem nesmí být jednatel nebo člen dozorčí rady společnosti.

Valná hromada je schopná usnášení, jsou-li přítomni všichni společníci.

Každý společník má jeden hlas na každých 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých) svého vkladu.

K přijetí rozhodnutí valné hromady je zapotřebí souhlasu 1/2 hlasů všech společníků.

Valnou hromadu svolávají jednatelé nejméně jednou za rok.

Termín a program valné hromady jsou povinni jednatelé oznámit všem společníkům nejméně 15 dnů přede dnem jejího konání, a to písemnou pozvánkou.

IX. Jednatelé

Prvními jednateli společnosti jsou:

_____ (jméno a příjmení), r.č. _____, bytem _____

_____ (jméno a příjmení), r.č. _____, bytem _____

Způsob jednání jménem společnosti:

Jménem společnosti jedná jednatel samostatně.

Podpisuje se tak, že k firmě společnosti připojí svůj podpis.

Jednateli náleží obchodní vedení společnosti.

Na jednatele se vztahuje zákaz konkurence v rozsahu uvedeném v § 136 ObchZ.

Jednatel není oprávněn bez předchozího souhlasu valné hromady zcizovat, nabývat, zatěžovat věcnými právy a nájemními právy nemovitosti ve vlastnictví společnosti.

X. Dozorčí rada

Členy dozorčí jsou:

_____ (jméno a příjmení), r.č. _____, bytem _____

_____ (jméno a příjmení), r.č. _____, bytem _____

_____ (jméno a příjmení), r.č. _____, bytem _____

Členové dozorčí rady jsou oprávněni k:

- a) dohledu nad činností jednatelů
- b) nahlížení do obchodních a účetních knih a jiných dokladů a kontrolovat tam obsažené údaje
- c) přezkumu řádné, mimořádné a konsolidované, popřípadě i mezitímní účetní závěrky a návrhu na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty, a předkládat své vyjádření valné hromadě
- d) účasti na zasedání valné hromady
- e) podávání zpráv o své činnosti valné hromadě min. 1x ročně

Dozorčí rada je oprávněna svolat valnou hromadu, jestliže to vyžadují zájmy společnosti.

Členové dozorčí rady se řídí zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou.

Na členy dozorčí rady se vztahuje zákaz konkurence v rozsahu uvedeném v § 136 Obch.Z

XI. Obchodní podíl

Obchodní podíl představuje účast společníka na společnosti a z této účasti plynoucí práva a povinnosti. Výše obchodního podílu se určuje podle poměru vkladu společníka k základnímu kapitálu společnosti.

Každý společník může mít pouze jeden obchodní podíl. Pokud se společník účastní dalším vkladem zvyšuje se odpovídajícím způsobem jeho vklad, popřípadě i jeho obchodní podíl.

Se souhlasem valné hromady může společník rozdělit svůj obchodní podíl. Společník může bez souhlasu valné hromady převést svůj obchodní podíl na jiného společníka nebo na jinou osobu.

Souhlas valné hromady se vyžaduje k zastavení obchodního podílu.

Obchodní podíl se dědí.

XII. **Zvýšení a snížení základního kapitálu**

Ke zvýšení nebo ke snížení základního kapitálu může dojít jen na základě rozhodnutí valné hromady v souladu s ustanovením § 142 až 147 obchodního zákoníku.

Společníci mají přednostní právo k účasti na zvýšení základního kapitálu, zvyšuje-li se peněžitými vklady, a to převzetím závazku ke zvýšení vkladu. Závazek ke zvýšení vkladu jsou oprávněni převzít společníci v poměru podle výše jejich obchodních podílů, a to do jednoho měsíce od rozhodnutí valné hromady o zvýšení základního kapitálu společnosti. Nevyužijí-li společníci přednostního práva v této lhůtě nebo se přednostního práva vzdají, může se souhlasem valné hromady převzít závazek k novému vkladu kdokoliv. Peněžité vklady musí být splaceny ve lhůtě tří měsíců ode dne jejich převzetí nebo v téže lhůtě musí být uzavřena dohoda o započtení. Nepeněžitý vklad musí být splacen také do tří měsíců od převzetí závazku ke zvýšení vkladu nebo k novému vkladu.

XIII. **Zánik účasti společníka ve společnosti**

K zániku účasti společníka ve společnosti může dojít z důvodů uvedených v obchodním zákoníku.

Společníkovi, jehož účast ve společnosti zanikla, nebo jeho právnímu nástupci vzniká právo na vypořádací podíl – § 61 odst. 2 ObchZ. Výše vypořádacího podílu se stanoví ke dni zániku účasti společníka ve společnosti z vlastního kapitálu zjištěného z mezitímní, řádné nebo mimořádné účetní závěrky sestavené ke dni zániku účasti společníka ve společnosti.

Vypořádací podíl je společnost povinna vyplatit takto:

Padesát procent vypořádacího podílu nejpozději do šesti měsíců ode dne zániku účasti společníka ve společnosti.

Zbývající část vypořádacího podílu nejpozději do jednoho roku ode dne zániku účasti společníka ve společnosti.

Vypořádací podíl se vyplácí v penězích.

XIV. Zrušení a likvidace společnosti

Společnost se zrušuje v případech uvedených v § 68 obchodního zákoníku.

Při zrušení společnosti s likvidací má každý společník nárok na podíl na likvidačním zůstatku. Tento podíl se určuje poměrem obchodních podílů.

XV. Ustanovení závěrečné

Společnost se zakládá na dobu neurčitou.

Právní vztahy vyplývající z této společenské smlouvy, jakož i vzájemné vztahy mezi společníky související s jejich účastí ve společnosti a další právní vztahy uvnitř společnosti se řídí, ve věcech přímo neupravených touto společenskou smlouvou, obecně závaznými právními předpisy, zejména ustanoveními obchodního zákoníku.

Edice venkov

Tato publikace je součástí **Edice venkov**, kterou vydává občanské sdružení Centrum pro komunitní práci (CpKP). Jednotlivé publikace této edice jsou zaměřeny na různé oblasti a metody, které mají vliv na rozvoj resp. obnovu venkovského prostoru v České republice i v zahraničí.

Edice venkov je určena zástupcům státní správy, krajské i obecní samosprávy, venkovským NNO, manažerům mikroregionů i místních akčních skupin a venkovským podnikatelům. Pro všechny tyto subjekty se mohou stát publikace Edice venkov každodenním pomocníkem při řešení problematiky rozvoje jejich obcí a regionů.

DOSUD VYŠLO

FINANCOVÁNÍ ROZVOJE VENKOVA

autoři: Petr Pelcl, Robert Zelenka, Tomáš Svoboda, Alena Lehmannová

Publikace poskytuje souhrnný přehled o formách a poskytovatelích podpory pro začínající i stávající podnikatele na venkově. Naleznete zde informace o obecné podpoře podnikatelům v nezemědělských oborech, o podpoře určené zemědělcům a ostatních zdrojích, ze kterých mohou podnikatelské subjekty čerpat.

PŘIPRAVUJE SE

PODNIKÁNÍ NA VENKOVĚ

autor: Jiří Zezulák

Publikace je určena jako doprovodný studijní materiál ke stejnojmennému kurzu, který vznikl v rámci projektu „Podpora zaměstnanosti na venkově“. V šestnácti kapitolách shrnuje potřebné informace, které jsou základem pro Váš úspěšný vstup do podnikání. Definuje rizika spojená se začátkem podnikání a poskytuje doporučení resp. návody, jak tato rizika řešit.

JAK SI PUBLIKACE EDICE VENKOV OBJEDNAT?

Publikace je možné si objednat v Centru pro komunitní práci západní Čechy:

Kontaktní osoba

Alena Lehmannová

CpKP západní Čechy

Americká 29, 301 38 Plzeň

tel./fax: 377 329 558

e-mail: alena.lehmannova@cphp.cz

Informace o Centru pro komunitní práci

CpKP je nezisková organizace, která poskytuje služby všem zájemcům z veřejné správy, občanských organizací a soukromého sektoru v následujících oblastech:

ÚČAST VEŘEJNOSTI A OBČANSKÝCH ORGANIZACÍ V ROZVOJI OBCÍ, MĚST A KRAJŮ

Navrhujeme a realizujeme programy účasti veřejnosti v investičním plánování a rozhodování. Jedná se například o zapojení veřejnosti do plánování a navrhování veřejných prostranství, do přípravy regenerace panelových sídlišť, do přípravy strategických, rozvojových nebo komunikačních koncepcí (např. koncepce nakládání s odpady, generely zeleně atd.) nebo také do přípravy dopravních staveb či jiných investic. V rámci tohoto programu organizujeme diskuze s veřejností, interaktivní výstavy, ankety, sociologické průzkumy a rovněž zajišťujeme vedení pracovních setkání s občany. Pořádáme vzdělávací programy v oblasti zapojování veřejnosti pro pracovníky veřejné správy.

MÍSTNÍ UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Poskytujeme konzultační služby při přípravě projektů zaměřených na místní sociálně ekonomický rozvoj při respektování principů ochrany životního prostředí. Zpracováváme a aktualizujeme rozvojové strategie mikroregionů, měst a krajů. Asistujeme při přípravě místních rozvojových projektů a aktivit zaměřených na znevýhodněné skupiny obyvatel. Pracujeme ve vzájemné spolupráci s místními partnery (veřejnou správou, podnikateli a NNO), což umožňuje co nejvíce přizpůsobit projekty místním podmínkám.

REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE A REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR

Prosazujeme principy partnerství a transparentního rozhodování v regionální politice Evropské unie. V Česku prosazujeme konzultace a zapojení veřejnosti a nevládních neziskových organizací při přípravě a využívání Strukturálních fondů. Účastníme se diskuzí o podobě regionální politiky,

zprostředkováváme informace ostatním NNO v Česku a připravujeme společná doporučení a postupy. Naše zkušenosti z ČR přenášíme do ostatních kandidátských a členských zemí EU.

VZDĚLÁVÁNÍ, PODPORA A POSILOVÁNÍ NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Podporujeme a vzděláváme členy občanských a neziskových organizací na všech úrovních. Pracujeme s dobrovolníky, organizujeme semináře a vzdělávací kurzy s cílem posílit neziskový sektor. Podporujeme mezioborové setkávání a spolupráci neziskových organizací.

Podrobnější informace naleznete na internetu www.cpkp.cz

C P K P

Místní zastoupení CpKP

CpKP jižní Čechy

Dvořákova 21
370 01 České Budějovice
tel./fax: (+420) 386 360 544
e-mail: jizni.cechy@cpkp.cz

CpKP střední Čechy

Vodičkova 36
110 00 Praha 1
tel./fax: (+420) 251 560 776
e-mail: stredni.cechy@cpkp.cz

CpKP střední Morava

Horní náměstí 12
750 02 Přerov
tel./fax: (+420) 581 210 502
e-mail: stredni.morava@cpkp.cz

CpKP východní Morava

Gahurova 292
760 01 Zlín
tel.: (+420) 577 213 140
fax: (+420) 581 219 555
e-mail: vychodni.morava@cpkp.cz

CpKP západní Čechy

Americká 29
301 38 Plzeň
tel./fax: (+420) 377 329 558
e-mail: zapadni.cechy@cpkp.cz

Petr Pelcl, Tomáš Svoboda, Jiří Prošek, Lukáš Heger
MIKROPŮJČKY: Nový nástroj financování projektů na venkově

V roce 2008 vydalo Centrum pro komunitní práci.
CpKP západní Čechy, Americká 29, 301 38 Plzeň.

Redakční úprava: Tomáš Hudec

Grafická úprava a zlom: Hana Lehmannová (hanja.eu)

Tisk: Dragon Press s.r.o.

Vyšlo v rámci „edice venkov“ za podpory
Programu Iniciativy Společenství Equal

Plzeň 2008

ISBN 978-80-86902-63-0

С Р К Р

edice
venkov

ISBN 978-80-86902-63-0